

WAASAN PÄIVÄLEHTI

PAIKALLISUUTISET

WÄRTSILÄ

**Wärtsilä pelastaa Japanin
AI-huuman – jättisopimus syn-
tyi Helsingissä**

Sivu 3

TÄNÄÄN

PÄÄKIRJOITUS

Vaasa täyttää 420 vuotta – mutta tulevaisuus on vasta alussa

Vaasa täyttää 2. lokakuuta 420 vuotta. Se on kunioitettava ikä kaupungille. Silti Vaasassa on jotain hieman paradoksaalista: mitä vanhemmaksi kaupunki tulee, sitä vahvemmin se näyttää suuntaavan kohti tulevaisuutta.

Vaasassa on monia asioita, jotka tekevät kaupungista hyvän paikan asua ja elää. Meri on lähellä, samoin luonto. Etäisyydet ovat sopivia, kulttuurielämä aktiivista ja kaupungin koko mahdollistaa edelleen sen, että ihmiset, palvelut ja yhteisöt ovat lähellä toisiaan. Vaasassa voi nauttia kaupunkielämästä ja rauhasta – usein vain muutaman minuutin päässä toisistaan.

Mutta Vaasan todellinen vahvuus tulevaisuutta ajatellen on osaaminen.

Vaasa on yksi Suomen merkittävistä korkeakoulukaupungeista. Kaupungissa opiskelee yli 14 300 korkeakouluopiskelijaa ja noin 4 000 ammatillisen koulutuksen opiskelijaa. Kuudessa yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa voi opiskella suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Samalla Vaasasta on kasvanut kansainvälisesti merkittävä energiateknologian keskus. EnergyVaasa-verkostoon kuuluu yli 180 alan yritystä ja noin 13 000 työntekijää. Alan yritysten yhteenlaskettu liikevaihto on yli kuusi miljardia euroa vuodessa, ja energiateknologian infrastruktuuriin on suunniteltu noin 1,9 miljardin euron investointeja vuoteen 2030 mennessä.

Yhdistelmä on harvinaisen: koulutus, tutkimus, kansainväliset yritykset ja tulevaisuuden energiaratkaisut ovat kaikki läsnä samassa kaupungissa – ja samalla meri, luonto ja ihmisen koinen arki ovat lähellä.

Vaasan ei siis tarvitse valita hyvän asuinkaupungin ja tulevaisuuden työpaikkojen kaupungin välillä. Se voi olla molempia.

Ehkä siinä onkin paras tapa juhlia 420-vuotiaasta Vaasaa: kunnioittaa historiaa, mutta katsoa rohkeasti seuraavaan lukuun.

Vaasa on 420 vuotta vanha. Mutta sen tulevaisuus on vasta alussa.

VAASA 420

Vaasa täyttää 420 vuotta – koko kaupunki juhlii

420 vuotta on merkkipaalu, jota ei joka päivä saavuteta. Perjantaina 2. lokakuuta Vaasa juhlii syntymäpäiväänsä avaamalla kaupungin ovet kaikenikäisille asukkaille. Luvassa on historiaa, kulttuuria, liikuntaa, musiikkia ja paljon tekemistä – suurelta osin ilmaiseksi.

Juhlat alkavat jo torstaina 1. lokakuuta Ritzissä. Kello 17–18.45 nähdään video Vaasan historiasta ja kaupungin kehityksestä energiapääkaupunkina. Kaupunginjohtaja Tomas Häyry avaa tilaisuuden. Sen jälkeen Harvardin yliopistossa ja Turun yliopistossa työskentelevä onnellisuustutkija, lääkäri Sade Stenlund puhuu onnellisuuden voimasta. Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

Samana iltana Vaasan kaupungintalolla esiintyy Pepe Willberg, joka juhlii 80-vuotisjuhlavuottaan konsertilla Elämältä kaiken sain. Konsertti kuljettaa yleisön läpi hänen pitkän uransa 1960-luvulta tähän päivään.

Syntymäpäivänä ovet aukeavat

Perjantaina 2. lokakuuta yleisö pääsee tutustumaan Kulttuuritalo Fannyyn sekä uudistettuihin Brändön ja Gustavsborgin päiväkoteihin.

Kulttuuria on tarjolla myös museoissa. Kuntsin modernin taiteen museo ja Vanhan Vaasan museo ovat avoinna kello 10–17 ilman pääsymaksua. Kuntsissa voi tutustua Marja Pirilän Camera Obscura -näyttelyyn. Vanhan Vaasan museossa teemana on Vaasan hovioikeus, joka täyttää 250 vuotta.

Pääkirjastossa järjestetään kaikille avoin ”Valfabetet – Vaasan oma aakkosto” -työpaja kello 14–16.30. Siellä pohditaan, mistä Vaasan identiteetti muodostuu, ja rakennetaan kaupungille omaa aakkostoa kirjoittamalla ja piirtämällä.

Myös seniorit ja lapset mukaan

Seniorikeskuksessa järjestetään maksuton tuolijumppa kello 11–11.45. Uimahallin Happy Hour puolestaan tarjoaa kello 12–14 sisäänpääsyn neljällä eurolla.

Lapset voivat suunnata Onkilahen liikennepuistoon kello 12–18. Siellä pääsee ajamaan polkuautoilla ja tutustumaan Vaasan pienoismalliin.

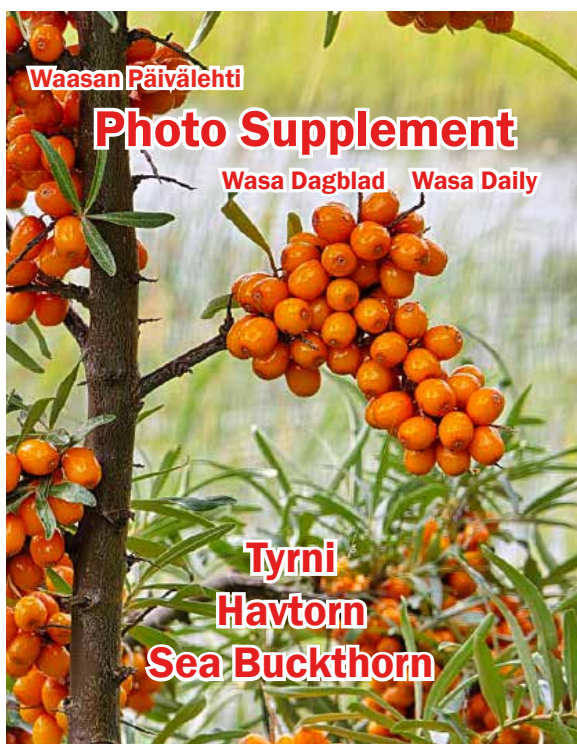
Juhlat jatkuvat lauantaina 3. lokakuuta, jolloin Vaasan kaupunginteatteri tarjoaa Tinakenkäyttömusikaalin esityksiin kello 13 ja 18 juhlahintaiset 42 euron liput.

Juhlavuoden kunniaksi Vanhassa Vaasassa istutetaan myös metsä tammi – elävä muisto kaupungin 420-vuotisesta historiasta.

Vaasan asukkaat pääsevät lisäksi kertomaan omia kaupunkimuistojaan Minun Vaasa – Min Vasa -hankkeessa. TaiKonin oppilaat puolestaan esittelevät kaupungin historiaa animaatioiden ja QR-koodien avulla.

Vaasa täyttää 420 vuotta. Nyt koko kaupunki on kutsuttu syntymäpäiville. Lähde: Vaasan kaupunki, 14.9.2026.

Photo Supplement

HYVINVOINTIALUEET

POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

TÄMÄ LAITE HAAISTAA SAIRASTUMISEN - Pohjanmaalla testataan mullistavaa kotihoidon valvontaa

Pohjanmaan hyvinvointialue aloittaa syksyllä kuusi kuukautta kestävä kokeilun, jossa testataan lääkeautomaatin uutta etäseurantatoimintoa. Kyseessä on tuttujen kotihoitoa tukevien automaattien seuraava sukupolvi.

Kokeilussa suomalaisen Evondos-lääkeautomaatin ja konenäön yhdistelmä mittaa videoyhteyden avulla asiakkaan hengitystiheyden, pulssin, pulssivälin ja happisaturaation muutokset - täysin kosketuksetta.

Tavoite on iso: ennaltaehkäisevä hoito. Kun voinnin muutos huomataan ajoissa, resurssit voidaan kohdentaa niille, jotka tarvitsevat eniten tukea.

Lääkeautomaatit ovat jo tuttuja ja mahdollistavat turvallisen kotona asumisen.

– On hyvä, että monia eri toimintoja on samassa paketissa. Silloin ei tarvitse viedä asiakkaalle useita eri laitteita eikä laitteiden käsittely käy liian hankalaksi työntekijöille, sanoo kotihoidon päällikkö ja pilottikokeilusta vastaava Paula Olin.

Evondos on pohjalainen kasvuyritys, jonka automaatteja on yli 10 000 kodissa.
Lähde: Pohjanmaan hyvinvointialueen tiedote

POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

JÄTTISAKKO PERUTTU – Pohjanmaa teki mahdottomasta totta: Hammasjonot nollattu!

800 000 euron uhkasakko on pyyhitty pois. Pohjanmaan hyvinvointialue on tehnyt täyskäännöksen suun terveydenhuollossa.

Vielä joulukuussa tilanne oli hälyttävä. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto määräsi 10.12.2025 Pohjanmaan hyvinvointialueen korjaamaan kiirettömän suun terveydenhuollon pääsyn terveydenhuoltolain mukaiseksi. Aikaa annettiin kahdeksan kuukautta, 10.8.2026 asti. Tehosteeksi asetettiin 800 000 euron uhkasakko ja selvitys Lupa- ja valvontavirastolle 31.8.2026 mennessä.

Nyt Lupa- ja valvontavirasto vahvistaa: korjaus on tehty. Selvityksen mukaan 10.8.2026 alueella ei ollut yhtään potilasta, joka olisi jonottanut kiireetöntä suun terveydenhuoltoa yli kuusi kuukautta. Jonot on purettu kokonaan. Hoitotakuu – hoitoon pääsy kuudessa kuukaudessa hoidon tarpeen arvioinnista – on toteutunut koko hyvinvointialueella jo toukokuusta 2026 lähtien.

HYVINVOINTIALUE

Kauden rokotusten ajanvaraus alkaa maanantaina

Syksyn influenssarokotusten ajanvaraus avautuu Pohjanmaalla maanantaina 28. syyskuuta. Rokotuksia aletaan antaa lokakuun lopulta lähtien. Erityistä huomiota kiinnitetään riskiryhmiin kuuluviin.

Maksuton influenssarokote tarjotaan muun muassa 65 vuotta täyttäneille, raskaana oleville, 6 kuukauden–6 vuoden ikäisille lapsille sekä henkilöille, joiden sairaus tai hoito lisää vakavan influenssan riskiä. Myös tiettyjen riskiryhmiin kuuluvien läheiset voivat saada rokotteen maksutta.

Myös koronarokote voidaan antaa samalla käynnillä niille ryhmille, joille tehosteannosta suositellaan.

Vaasassa rokotusaika voidaan varata puhelimitse numerosta 06 218 1616 maanantaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin kello 9–11 sekä 12–14. Ajan voi varata myös sähköisesti hyvinvointialueen terveystalvelujen kautta.

Hyvä suoja influenssaa vastaan kehittyy noin kahdessa viikossa rokotuksen jälkeen.
Lähde: Pohjanmaan hyvinvointialue / STT Info, 25.9.2026.

PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUE

Uusi syöpähoito voi säästää peräsuolen – ja tehdä avanteen tarpeettomaksi

Voimakas säteilyannos suoraan kasvaimeen voi avata uuden tien peräsuolisyövän hoitoon. Tampereen yliopistollinen sairaala Tays on ensimmäinen sairaala Suomessa, jossa uusi hoitomenetelmä on otettu käyttöön. Tavoitteena on, että yhä useampi potilas voisi välttää suuren leikkauksen ja mahdollisesti myös pysyvän avanteen.

Menetelmä tunnetaan nimellä HDR-brakyterapia, ja Taysissa siitä käytetään nimitystä tyköhoito. Hoitolaite viedään peräsuolen kautta aivan kasvaimen viereen, jossa voimakas säteilyannos kohdistetaan tarkasti kasvaimeen. Säteilylähteenä käytetään iridium-192.

Menetelmän keskeinen etu on tarkkuus. Kasvain voidaan altistaa suurelle säteilyannokselle samalla, kun ympäröivien terveiden kudosten säteily määrä jää pienemmäksi.

Suomessa todetaan vuosittain noin 1 500 uutta peräsuolisyöpää. Leikkaus on usein tehokas hoito, mutta peräsuolen osittainen tai täydellinen poistaminen voi johtaa pysyvään avanteeseen sekä pitkäaikaisiin suolen toiminnan, virtsaamisen ja seksuaalitoimintojen ongelmiin.

WAASAN PÄIVÄLEHTI
Melkein kaikki mitä haluat
tietää 18 sivulla
vpress.fi

UUTISET

WÄRTSILÄ

Wärtsilä pelastaa Japanin AI-huuman – jättisopimus syn- tyi Helsingissä

Kuvateksti: Teknologia konserni Wärtsilä ja Tokyo Gas Engineering Solutions Co., Ltd. (TGES) ovat allekirjoittaneet yhteismääräyspöytäkirjan (MoU) Japanin datakeskusten virransyöttöratkaisujen yhteisestä arvioinnista. © Wärtsilä

Japanin digibuumi uhkaa hyyytä sähköpulaan – ja apu haetaan Suomesta.

Teknologia yhtiö Wärtsilä ja japanilainen Tokyo Gas Engineering Solutions Co., Ltd. (TGES) ovat allekirjoittaneet aiesopimuksen (MoU) datakeskusten sähkönsaannin turvaamisesta Japanissa. Sopimus allekirjoitettiin Helsingissä elokuussa 2026 ja julkistettiin lehdistötiedotteella 17. syyskuuta klo 08:00 Suomen aikaa.

Taustalla on valtava murros. Tekoälyn ja pilvipalveluiden räjähdysmäinen kasvu kiihdyttää uusien datakeskusten kysyntää Japanissa ennätysvauhtia. Samaan aikaan sähköverkon kapasiteetti on lopussa ja liittymien jonot venyvät vuosien mittaisiksi. Moni hanke uhkaa viivästyä, koska virtaa ei yksinkertaisesti saada.

Nyt yhtiöt hakevat ratkaisua suoraan datakeskuksen pihalta.

Aiesopimuksen tavoite on luoda yhteinen malli, jolla arvioidaan kaasu- ja dual-fuel-mootto-reihin perustuvia voimalaratkaisuja TGES:n kehitteillä oleviin datakeskushankkeisiin. Kyseessä ovat niin sanotut on-site- ja off-grid-ratkaisut, jotka tuottavat sähköä paikan päällä, jopa täysin irti valtakunnanverkosta.

”Luotettavan sähkön nopea toimittaminen on nousemassa kriittiseksi tekijäksi. Tällä yhteistyöllä voimme vastata Japanin kasvavan digi-infrastruktuurin vaatimuksiin”, kommentoi Wärtsilä Energyn johtaja Anders Lindberg.

Wärtsilän valtti on tuttu: moottorivoimalat kuluttavat huomattavasti vähemmän vettä ja polttoainetta kuin perinteiset kaasuturbiinit, käynnistyvät sekunneissa ja ovat modulaarisia – tehoa voidaan kasvattaa palikka kerrallaan kysynnän kasvaessa.

TGES tuo pöytään paikallistuntemuksen. Yhtiö on osa Tokyo Gas -konsernia, Japanin suurinta kaupunkikaasuyhtiötä, ja sillä on jo kokemusta datakeskusten kaasuyhteistutotan-

LIIKENNEPUISTO

Onkilahden suosittu liikennepuisto on vielä kolme viikkoa auki

Onkilahden toimintapuistossa sijaitseva lasten liikennepuisto ja viereinen pump track -rata ovat herättäneet suurta kiinnostusta ja keränneet paljon kävijöitä. Nyt liikennepuisto on avoinna vielä kolme viikkoa, tarjoten mahdollisuuden kokea Vaasa pienoiskoossa ja rullata pump track -radalla ennen talven tuloa.

Liikennepuistossa pääsee liikkumaan polkuautoilla, polkupyörillä tai jalan 640 metrin pituisella radalla, jonka varrella sijaitsee 12 tarkasti tehtyä pienoismallia tunnetuista vaasalaisista rakennuksista, kuten kaupungintalo, vesitorni ja rautatieasema. Myös kauppatori, liikenneympyrät, liikennevalot ja tasoristeykset on rakennettu puistoon, luoden aidon kaupunkikokemuksen pienessä mittakaavassa.

Puistossa on käytettävissä 36 polkuautoa, polkupyöriä ja jopa pienoismalli Lifti-bussista. Vieressä sijaitseva 1000 m² kokoinen pump track -rata puolestaan houkuttelee rullailemaan BMX-pyörillä, scooteilla ja rullalaudoilla. Radan erikoisuus on sen kumpuileva maasto, jossa liikkuminen tapahtuu vauhtia "pumppaamalla" kehon avulla.

Liikennepuisto on auki

20.10.2026 asti:

ke-pe klo 12.00-18.00

la-su klo 12.00-16.00

toihankkeista.

Wärtsilä Energy on maailman johtavia joustavan energiantuotannon toimittajia, tilillä 81 gigawattia voimalakapasiteettia 180 maassa.

Lähde: Wärtsilä Corporation, lehdistötiedote 17-09-2026

JOAKIM STRAND

Ministeri Strand jyrähti: Hallituksen pakko keksiä keinot – suomalaisten arki liian kallista!

Budjettiriihi on ohi, mutta suomalaisten kukkaron kiristys jatkuu. Nyt hallituksen sisältä kuuluu kova vaatimus.

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Joakim Strand (RKP) vaatii, että Orpon hallituksen on etsittävä uusia keinoja kansalaisten arjen kustannusten hillitsemiseksi.

Vaatus ei tule tyhjistä. Vaikka pahin inflaatiopiikki on ohi, ruuan hinta on edelleen huippukorkealla, asuntolainojen korot syövät lapsiperheiden budjetteja ja sähkölasku hirtittää monessa kodissa.

Strand on ollut mukana neuvottelemassa hallituksen viimeistä, vuoden 2027 budjettia. Hän on kertonut olevansa tyytyväinen kokonaisuuteen: Pohjanmaalle luvataan historiallisia panostuksia, kuten miljoona euroa Vaasan yliopiston tutkimusinfrale, miljoona Vaasan seudun infrahankkeisiin ja 19 miljoonan euron valtuus Valtatie 8:n leventämiseen Bäcklidenin ja Brännbackenin välillä. Lisäksi kyläkauppatukea vahvistetaan 200 000 eurolla.

Mutta Strand muistuttaa, että luvut eivät lämmitä, jos arki kaatuu kuluihin.

Strand, 43, on Turussa syntynyt juristi ja ekonomi, kansanedustaja vuodesta 2015 ja ministeri vuodesta 2024. Hän johti aiemmin eduskunnan tulevaisuusvaliokuntaa.

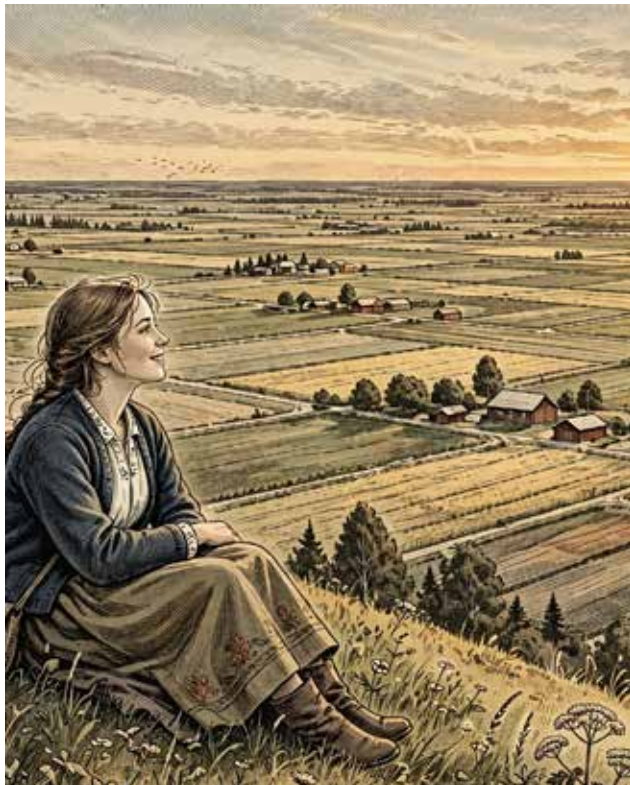
Viesti on nyt rakennettu toivon ympärille: Vastuullinen talouspolitiikka voidaan yhdistää kasvuun ja alueelliseen elinvoimaan – ja sen on myös näyttävä ihmisten ostoskorissa ja sähkölaskussa.

Hallitukselta odotetaan nyt konkreettisia avauksia syksyn budjettikeskustelussa.
Lähde: RKP

UUTISET

ONNI

Ollaanko Seinäjoella onnellisempia?

Suomi on ollut maailman onnellisin maa yhdeksän vuotta putkeen. Mutta missä päin Suomea ollaan onnellisimmillaan? Nyt se selvisi.

Kuntarahoitus on tehnyt ensimmäistä kertaa onnellisuuden kartan maakuntatasolla. Tutkimus paljastaa isot erot – ja yhden yllättävän voittajan. Tutkimuksessa 2 038

suomalaista kaikista Manner-Suomen 18 maakunnasta arvioi elämänsä asteikolla 1–10, samalla kysymyksellä jota YK käyttää kuuluisassa onnellisuusraportissaan. Kyselyn teki Norstat heinä-elokuussa 2026.

Koko maan keskiarvo on 7,51. Lähes kaksi kolmesta antoi arvosanan 8, 9 tai 10. Onnellisin maakunta on

Etelä-Pohjanmaa – keskiarvolla 7,67. Seinäjoen seutu päihitti kaikki muut. Toisena on Pohjois-Savo (7,63) ja kolmantena Pirkkanmaa (7,60).

Hännänhuippuna on Satakunta, jossa keskiarvo jäi 6,94:ään. Se on selvästi matalin lukema koko maassa.

Positiivisia arvioita (8–10) annettiin eniten Lapis- sa – peräti 71 prosenttia! Pohjois-Savossa luku oli 70 % ja Etelä-Savossa 69 %. Eniten synkkiä lukuja (1–3) taas Satakunnassa 9 %, Keski-Suomessa 8 % ja Pohjois-Karjalassa 7 %.

Mikä meidät sitten tekee onnelliseksi? Kyselyn kärjessä ovat vapaus tehdä omia valintoja, terveys ja turvallisuuden tunne. Melkein kaikki pitivät niitä erittäin tai melko tärkeinä. Ja luonto: 93 % sanoo luonnon olevan tärkeä onnellisuudelle.

Onnellisuustutkija Jennifer De Paola muistuttaa, että kansainvälinen vertailu ei ole kertonut, miten onnellisuus jakautuu Suomen sisällä.

Miksi Suomi sitten on maailman ykköksen?

Yli puolet suomalaisista uskoo, että syy on vaatimattomuus – olemme tyytyväisiä vähään. Kolmasosa ajattelee, että asiat ovat meillä vain poikkeuksellisen hyvin.

Nyt onnellisuutta halutaan jakaa. Kuntarahoituksen Onnellisuusrahasto jakaa vuosittain vähintään 100 000 euroa hankkeelle, joka lisää yhteisöllistä onnellisuutta. Ensimmäinen voittaja oli Kouvola, joka hankki siirrettävän Onni-lavan tuomaan tapahtumat kaikkien ulottuville.

Uusi haku on nyt auki – 15.9.2026 – 27.11.2026. Hakemuksia arvioi Onnellisuusraati, jossa ovat mukana Maaret Kallio, Jani Halme, Jayla Tammiharju sekä Kuntarahoituksen Joonas Vaissalo ja Mari Tyster. Kriteereinä ovat kekseliäisyys, yhteisöllisyys, osallisuus, vaikuttavuus, turvallisuus ja kestävyys. Tänä vuonna painotetaan erityisesti kekseliäisyyttä.

Hakijoina voivat olla kunnat, kuntayhtymät, hyvinvointialueet ja niiden yhtiöt.

EUROSETELIT

10 miljoonaa eurooppalaista haluaa päättää uusista euroseteleistä!

Koko Eurooppa hullantui seteleistä!

Euroopan keskuspankki EKP kertoo saaneensa peräti kymmenen miljoonaa vastausta kyselyyn uusista euroseteleistä.

Jatkoon valittiin kymmenen ehdotusta kahdella teemalla: ”Eurooppalainen kulttuuri” ja ”Joet ja linnut”.

Kyseessä on ensimmäinen täydellinen uudistus sitten vuoden 2002. Uudet setelit saavat paremmat turvaominaisuudet ja kestävä materiaalia.

Lopullinen päätös tulee loppuvuonna. LÄHDE: Suomen pankki

UUTISET

VAASA

Vaasa kannustaa asukkaita säästämään energiaa ja rahaa

Miten kotitaloudet voisivat säästää sekä energiaa että rahaa? Tähän kysymykseen etsitään vastauksia Vaasan kaupungin järjestämässä asukaspaneelissa lokakuussa. Tilaisuudessa keskustellaan muun muassa energiatehokkaasta asumisesta, asumiskustannuksista ja kestävästä energiaratkaisuista.

Osallistujat saavat tietoa asiantuntijoilta ja kuulevat paikallisista esimerkeistä sekä omakoti- että kerrostaloasumisesta. Iltapäivällä ohjelma jatkuu työpajoissa, joissa asukkaat voivat esittää omia ajatuksiaan energiatehokasta asumisesta ja Vaasan tulevaisuuden energiaratkaisuista.

Asukaspaneeli järjestetään lauantaina 24. lokakuuta kello 9.15–15 Vaasan kaupungin hallintotalolla. Tilaisuus on maksuton, ja osallistujille tarjotaan lounas ja kahvia. Ohjelmaa järjestetään sekä suomeksi että ruotsiksi.

Lisäksi maanantaina 5. lokakuuta järjestetään avoin verkkoseminaari Vaasan energiajärjestelmästä kello 18–19.

Lähde: Vaasan kaupunki / STT Info, 25.9.2026.

VAASAN SÄHKÖ

Vaskiluodon lämpövaraston kapasiteetti kasvoi puolella

Vaasan kaukolämmön energiavarastointi vahvistuu merkittävästi. Vaasan Sähkö ilmoittaa, että Vaskiluodon voimalaitosalueella sijaitsevan lämpövaraston kapasiteetti on kasvanut 50 prosenttia.

Muutoksen jälkeen varaston lämpötila voidaan nostaa 130 asteeseen. Varaston kokonaiskapasiteetti on nyt 17 gigawattituntia. Yhtiön mukaan varastoitunut lämpöenergia vastaa talvella jopa kymmenen vuorokauden kaukolämmön tarvetta.

Alueella on otettu käyttöön myös uusi sähköinen höyrykattila. Lämpövaraston ja sähkökattiloiden avulla voidaan hyödyntää sähköä tehokkaammin esimerkiksi tuulisina päivinä, jolloin sähköntuotanto on runsasta.

Vuonna 2025 sähkökattiloiden osuus Vaasan Sähkön kaukolämmön tuotannosta oli 22 prosenttia. Kaukolämpöä tuotettiin myös muun muassa yhdyskuntajätteestä ja biopolttoaineista.

Lähde: Vaasan Sähkö / STT Info, 24.9.2026.

MUSTASAARI

Maria Österåker ja Örens Örter palkittiin kestävän

UUTISET

VAASAN MUSEOT

Vaasan museoissa vietetään syksyllä avoimia avajaisia

Vaasan museot kutsuu yleisön juhlistamaan syksyn uusia näyttelyitä avoimissa avajaisissa. Kuntsin modernin taiteen museossa, Tikanojan taidekodissa ja Pohjanmaan museossa järjestettävät maksuttomat avajaiset tarjoavat mahdollisuuden tutustua uusiin näyttelyihin ensimmäisten joukossa sekä nauttia puheista ja musiikkiesityksistä.

Syksyn ensimmäisenä näyttelynä avataan suomalaisen valokuvataiteen kärkinimiin kuuluvan Marja Pirilän näyttely Camera Obscura. Avoimia avajaisia vietetään Kuntsin modernin taiteen museossa perjantaina 18.9. klo 18–20. Näyttely on esillä 19.9.2026–9.1.2027.

Tikanojan taidekodissa järjestetään perjantaina 9.10. klo 18–20 Åland – Önnungebyn taiteilijasiirtokunta -näyttelyn avajaiset. Näyttelyssä esitellään Suomen ensimmäisen taiteilijasiirtokunnan keskeisimpiä jäseniä, erityisesti naispuolisia taiteilijoita. Samalla avautuu uudelleen pysyvä näyttely Hiljaiseloa, hehkuvia värejä Tikanojan taidekodin kokoelmista. Näyttelyt ovat avoinna 10.10.2026 alkaen.

Syksyn kolmannet avajaiset järjestetään Pohjanmaan museossa perjantaina 6.11. klo 18–20, jolloin avautuu Fortuna – pelit kulttuurihistoriasta nykytaiteeseen. Näyttely tarkastelee pelaamista ja pelikulttuuria eri näkökulmista. Näyttely on avoinna 7.11.2026–7.3.2027.

Avajaisiin on vapaa pääsy.

Syksyn näyttelyiden avoimet avajaiset:

Pe 18.9. klo 18–20

Kuntsin modernin taiteen museo

Marja Pirilä – Camera Obscura

Pe 9.10. klo 18–20

Tikanojan taidekoti

mÅland – Önnungebyn taiteilijasiirtokunta

Hiljaiseloa, hehkuvia värejä

Pe 6.11. klo 18–20

Pohjanmaan museo

Fortuna – pelit kulttuurihistoriasta nykytaiteeseen

Vaasan kaupunki - Vasa stad | Tiedote

UUTISET

kehityksen teoista

Korsholmin vuoden 2026 kestävän kehityksen teot on nyt palkittu. Yksityishenkilön tai yhdistyksen kategoriassa eniten ääniä sai Maria Österåker. Yrityssarjan voittajaksi valittiin Örens Örter.

Österåker sai tunnustusta työstään kestävän elämäntavan edistämiseksi. Hän jakaa tietoa kestävästä kehityksestä muun muassa sosiaalisessa mediassa, opetustyössä ja yhdistystoiminnassa.

Örens Örter puolestaan palkittiin luonnonmukaisesta leikkokukkien viljelystä. Kukat kasvatetaan avomaalla ilman torjunta-aineita, ja viljely noudattaa luonnollista kasvukautta. Toiminnassa korostuvat paikallisuus ja resurssien säästäminen.

Palkinnot julkistettiin 24. syyskuuta Korsholmin kestävän kehityksen foorumin yhteydessä. Kunta jakoi tunnustukset nyt toisen kerran kahdessa kategoriassa: yksityishenkilö tai yhdistys sekä yritys.

Lähde: Mustasaaren kunta, 24.9.2026.

ILMASTO

EL NIÑO

Super-El Niño iskee maailmaan – Meteorologit varoittavat poikkeuksellisista säistä vuoteen 2027 asti

Valmistaudu rajuun säähän. Maailman ilmatieteen järjestö WMO varoittaa, että El Niño on voimistumassa poikkeuksellisen voimakkaaksi sääilmiöksi. Ennusteiden mukaan on lähes sataprosenttinen varmuus siitä, että ilmiö kestää helmikuuhun 2027 saakka.

Taustalla kuohuvat Tyynenmeren trooppiset vedet, joiden pintalämpötilat ovat kohonneet rajusti. Pinnan alla on mitattu jopa yli kahdeksan astetta normaalia korkeampia lukuja. Tämä ruokkii valtavia muutoksia maailman sademäärissä ja lämpötiloissa.

António Guterres
European Commission (Christophe Licoppe)
Creative Commons Attribution 4.0

YK:n pääsihteeri António Guterres muistuttaa, että maapallo on nyt tuntemattomilla vesillä ja vaaravyöhykkeellä. Myös WMO:n pääsihteeri Celeste Saulo korostaa, että tilan-

ALEXANDER STUBB

Tasavallan presidentti Alexander Stubbin puheenvuoro
YK:ssa 22.9.2026

23.9.2026

Herra puheenjohtaja, herra pääsihteeri, arvoisat suurlähettiläät, hyvät naiset ja herrat.

YK:n aiempi pääsihteeri Kofi Annan sanoi aikoinaan: ”Olivatpa erimielisyytemme mitä tahansa, [...] me joko menestymme tai epäonnistumme yhdessä.”

Kun unohdamme tämän, seurauksena on kaaos.

Viime vuonna totesin tässä samassa salissa, että ulkopoliittikka perustuu kolmeen pilariin: arvoihin, intresseihin ja valtaan.

Tänä vuonna esitän jotain yksinkertaisempaa. Kyse on valinnasta. Yhteistyö vai konflikti.

Tämän päivän maailmassa yhteistyötä heikentävät luottamuksen puute, piittaamattomuus säännöistä ja instituutioiden rapautuminen.

Konfliktit leviävät ja aiheuttavat kärsimystä, väkivaltaa ja epäoikeudenmukaisuutta.

Joidenkin arvioiden mukaan maailmassa on tällä hetkellä käynnissä 65 aseellista konfliktia – enemmän kuin koskaan kylmän sodan päättymisen jälkeen.

Kilpailua tulee aina olemaan. Valtiot kilpailevat nyt keskenään kovemmin kuin sukupolvi sitten. Se ei minua huolestuta. Huolestuttavaa on se, että yhä useammat niistä rikkovat sääntöjä, joihin kansainvälinen järjestys perustuu.

Tämä puhe siis puolustaa sääntöjä. Se on vetoamus yhteistyön puolesta. Pienet valtiot tarvitsevat sitä selviytyäkseen. Suuret valtiot tarvitsevat sitä pysyäkseen suurina.

Keskeisimpien sääntöjen, arvojen ja instituutioiden ylläpitäminen on paras tapamme varmistaa, ettei kilpailu kärjisty konfliktiksi, vaan että yhteistyö saa enemmän tilaa.

Haluan aloittaa tarkastelemalla sitä, miten maailma ympärillämme on muuttumassa. Pragmaattisena suomalaisena pyrin aina kohtaamaan maailman sellaisena kuin se on. Juuri se on usein paras tapa rakentaa maailmaa, jossa toivoisin meidän elävän.

Toisin sanoen maailmaa, jonka voimme rakentaa yhdessä.

Lopuksi esitän muutamia ajatuksia siitä, mitä meidän tulisi tehdä seuraavaksi.

Meidän kaikkien tulisi olla monenkeskisyyden vankkoja puolustajia. Yhdysvaltojen entisen varaulkoministerin Strobe Talbottin kerrotaan todenneen, että monenvälisyys on yhtä helvettä ja voi olla todella rasittavaa. Mutta koko ihmiskunnan kannalta se on paras vaihtoehto.

Tarvitsemme monenkeskistä yhteistyötä vastataksemme yhteisiin haasteisiimme, olivatpa kyseessä aseelliset selkkaukset, ilmastonmuutos, kestävä kehitys tai tekoäly.

Tällä hetkellä olemme kuitenkin menossa päinvastaiseen suuntaan: kohti moninapaista maailmanjärjestystä, joka ei perustu yhteistyöhön.

Tämä järjestys näyttää perustuvan nollasummapeliin, transaktioihin ja pidäkkeettömään vallankäyttöön. Se on lyhytnäköinen toimintatapa.

Niin houkuttelevalta kuin tämänkaltainen moninapainen järjestys joidenkin mielestä saattaa vaikuttaa, se johtaa lopulta konflikteihin. Sen seuraukset kohdistuvat lopulta meihin kaikkiin, riippumatta siitä, edustammeko suurvaltaa, keski suurta valtiota vai pientä valtioita, kuten Suomi.

Näiden kahden lähestymistavan välillä on kolmas vaihtoehto: plurilateralismi. Se tarkoittaa tapauskohtaisten liittoumien muodostamista silloin, kun laajaa kansainvälistä yhteistyötä ei pystytä saavuttamaan.

Ensimmäinen havaintoni tänään on, että eri teemojen ja intressien ympärille rakentuvat joustavat yhteistyömuodot yleistyvät yhä enemmän. Kyse voi olla vaikkapa taloudesta, ilmastosta, puolustuksesta tai teknologiasta.

Liittoumien rakentaminen voi edistää yhteistä hyvää. Mutta yhdellä ehdolla: niiden ei pidä kyseenalaistaa monenkeskisyyttä, vaan rakentua sen varaan. Niiden tulee tukea YK-järjestelmää, ei korvata sitä.

Ukrainaa tukevien halukkaiden maiden koalitio on erityisen lähellä sydäntäni. Se on ryhmä maita, joiden tavoitteena on lopettaa Venäjän hyökkäyssota. Sota on laitton, perusteeton ja provosoimaton. Sen ratkaisulla tulee olemaan kauaskantoisia vaikutuksia niin Ukrainalle kuin muullekin maailmalle.

Koalitio työskentelee oikeudenmukaisen ja kestävän rauhan saavuttamiseksi Ukrainassa YK:n peruskirjan mukaisesti. Se siis pyrkii vaalimaan kansainvälisen järjestyksen perusperiaatteita.

Toinen huomioni on, että matkustanpa minne tahansa, kuulen puhuttavan uudelleenjärjestäytymisestä.

Olipa kyseessä sitten Eurooppa, Afrikka, Lähi-itä, Aasia, Pohjois- tai Etelä-Amerikka, valtiot etsivät uusia liittoumia ja kumppanuuksia.

Tämä on luonnollinen kehitys epävarmuuden ja murroksen aikakaudella. Turvaa haetaan sieltä, mistä sitä on saatavissa.

Näemme alueellisen yhdentymisen voimistuvan samaan tapaan kuin välittömästi toisen

maailmansodan jälkeen.

Alueelliset järjestöt, kuten Afrikan unioni, Persianlahden yhteistyöneuvosto, Mercosur, ASEAN ja EU, rakentavat luottamusta.

Kun integraatio ei ole mahdollista, muut yhteistyön muodot voivat osoittautua välttämättömiksi. Me suomalaiset tuomme mielellämme esiin Helsingin päätössiakirjan historialliseen allekirjoittamiseen vuonna 1975. Se kokosi yhteen 35 valtiota keskellä kylmää sotaa ja loi pohjan myöhemmin perustetulle Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestölle, Etyjille.

Luottamusta ei ollut. Erimielisyydet olivat syviä. Ja ilmapiiri oli suorastaan vihamielinen. Silti oli mahdollista käynnistää prosessi, joka lievensi jännitteitä ja loi yhteistä pohjaa.

Uskon, että esimerkiksi Lähi-idän kaltaiset alueet, joilla tällä hetkellä raivoo konflikteja, voisivat harkita jotain vastaavaa.

Konflikteista ja katkeruudestakin huolimatta alueet voivat sopia yhteisistä periaatteista, jotka luovat pohjaa yhteistyölle ja ehkäisevät uusia selkkauksia.

Kolmas havaintoni on, että on muodostumassa uusi taloudellinen maailmanjärjestys.

Taloudelliseen yhdentymiseen aiemmin käytetyistä välineistä – kuten kaupasta, teknologiasta, energiasta, investoinneista ja toimitusketjuista – on tullut geopoliittisen kilpailun välineitä.

Ajoittain saatettiin uskoa hieman sinisilmäisesti, että keskinäinen riippuvuus toisi vakautta ja rauhaa. Siinä missä ennen keskityttiin mahdollisuuksiin, nyt keskitytään uhkiin.

Olemme siirtyneet aikakauteen, jossa riippuvuuksia käytetään painostuskeinona ja jossa niistä on tullut haavoittuvuuksia. Valtiot etsivät strategisia pullonkauloja, joita voidaan käyttää painostuksen välineinä.

Mutta riippuvuudet ovat monimutkaisia. Yksikään valtio ei pärjää yksin, eivät edes kaikkein suurimmat. Kaikilla painostuskeinoilla on aina hintansa.

Vaikka vahvempi valtio hallitsisi yhtä toimintakenttää, pienempi valtio voi vastata toisella.

Uudessa geopoliittisessa ympäristössä toisen maailmansodan jälkeinen taloudellinen järjestys hakee uusia muotoja.

Uuden järjestyksen on perustuttava realistiseen käsitykseen maailman voimatasapainosta.

Meidän on lännessä tunnustettava, että globaali etelä ja globaali itä ovat kasvava taloudellinen ja poliittinen voima.

Monissa maissa eri puolilla maailmaa osaaminen ja tietotaito ovat kehittyneet huomattavasti. Meidän tulisi valjastaa tämä yhteinen osaaminen koko maailman yhteiseksi hyväksi.

Maiden on perusteltua suhtautua varauksella vaarallisiin riippuvuuksiin. Uhkien korostaminen ei kuitenkaan saa johtaa siihen, että luovumme yhteistyöstä.

Meidän pitäisi pyrkiä taloudelliseen

SUOMI

maailmanjärjestykseen, joka perustuu instituutioihin ja sopimuksiin. Monenkeskisyttä tarvitaan myös maailmantaloudessa.

Engelman tunnistaminen on tietysti hyvä alku: liian monet maat kilpailevat nykyään keskeisimpien sääntöjen kustannuksella, ja siksi maailma on ajautunut epäjärjestykseen.

Mutta vielä tärkeämpää on löytää keino, joka auttaa meitä palaamaan järjestyksen, vakauden ja yhteistyön tielle.

Siksi haluan esittää kolme vastalääkettä maailman epäjärjestykseen. Meidän on aloitettava palaamalla kansainvälisen oikeuden perusasioihin.

Äskettäisellä Intian-vierailullani osui silmiini Mahatma Gandhin sitaatti: ”Yhden säännön rikkominen johtaa väistämättä muiden sääntöjen rikkomiseen”. Nämä sanat tuntuvat tänään poikkeuksellisen ajankohtaisilta.

Olemme palanneet maailmaan, jota määrittävät raaka voima ja kapea oman edun tavoittelu.

Säännöt ja arvot näyttävät jäävän taka-alalle. Jotkut ovat valmiita heittämään pyyhkeen kehään ja hyväksymään sääntöperustaisen kansainvälisen järjestyksen tappion.

Se on liioittelua. Kansainvälinen oikeus on joutunut kyseenalaistetuksi ja haastetuksi ennenkin. Se ei ole koskaan ollut täydellinen järjestelmä.

Meidän on kuitenkin myönnettävä, että olemme kriittisessä vaiheessa. Kansainvälisen järjestelmän perusnormeja kyseenalaistetaan nyt tavalla, joka rapauttaa luottamusta koko monenväliseen järjestelmään.

Siksi ensisijainen lääke epäjärjestyksen leimaamaan maailmaan on oikeusvaltioperiaate.

Nykyisin kansainväliset säännöt esitetään usein esteenä kansallisten etujen ajamiselle. Tämä on sekä väärin että vaarallista.

Kansainvälinen oikeus ei ole koskaan tarkoittanut pelkästään universaalin oikeudenmukaisuuden tavoittelua, mutta sitä ei myöskään tulisi pelkistää puhtaaksi vallankäytön välineeksi.

Siinä ei ole kyse vain arvoista tai vain intresseistä, vaan molemmista.

Retoriikasta huolimatta yksikään suurvalta tuskin on valmis luopumaan mahdollisuudestaan vaikuttaa kansainvälisiin pelisääntöihin.

Ja silloinkin, kun jotkut väittävät hylkäävänsä säännöt, tavoitteena on yleensä korvata nykyiset säännöt sellaisilla, jotka palvelevat paremmin niiden omia tavoitteita.

Näin ollen emme ole siirtymässä maailmaan ilman sääntöjä. Saatamme kuitenkin olla matkalla kohti maailmaa, jossa on vähemmän ennakoitavuutta ja vähemmän pidäkkeitä – maailmaa, jonka säännöt ovat sallivampia vahvoille.

Tähän saliin kokoontuneiden kansojen yhteisen edun vuoksi meidän on edelleen puolustettava oikeusvaltiota ja sen perusperiaatteita. Näitä ovat muun muassa valtioiden itsenäisyys, suvereniteetti ja alueellinen koskemattomuus; merenkulun vapaus; sekä kaikkein vakavimpiin kansainvälisiin rikoksiin syyllistyneiden saattaminen vastuuseen.

Toinen lääke on humanitaaristen periaatteiden noudattaminen.

Maailmalla on nykyään ennennäkemättömät valmiudet vastata ihmiskunnan välttämättömämpiin tarpeisiin.

YK:n perustamisen jälkeen köyhyys on vähentynyt, perusopetuksen saatavuus on parantunut, lukutaito on lisääntynyt ja lapsikuolleisuus on laskenut.

Samanaikaisesti näemme kuitenkin tyranniaa, piittaamattomuutta haavoittuvassa asemassa olevista sekä siviileihin kohdistuvaa väkivaltaa monissa osissa maailmaa. Köyhyys ja ahdinko ovat edelleen yleisiä.

Esimerkiksi Sudan on sodan runtelema. Miljoonat ovat joutuneet jättämään kotinsa, ja monet näkevät nälkää.

Gaza kuuluu edelleen maailman vakavimpiin humanitaarisiin kriiseihin. Sitä leimaavat väestön laajamittainen pakkosiirto, infrastruktuurin tuhoutuminen ja välttämättömien peruspalvelujen puute.

Haiti kamppailee aseellisen väkivallan ja äärimmäisten sääliemiöiden kanssa. Tämä on johtanut väestön pakkosiirtoihin sekä nälkä- ja terveyskriiseihin.

Emme saa turtua sotiin ja inhimilliseen kärsimykseen, vaan meidän on suunnattava voimavaramme konfliktien ehkäisemiseen, ihmisoikeuksien puolustamiseen ja kestävien talouksien vahvistamiseen.

Aineellisen vaurautemme kasvu ei saa tapahtua eettisten velvollisuuksiemme kustannuksella.

Kolmas parannuskeino liittyy kieleen ja tapaan, jolla kohtelemme toisiamme.

Valitettavasti ei ole vaikea löytää esimerkkejä siitä, kuinka toisista ihmisistä ja kokonaisista ihmisryhmistä puhutaan vähättelevästi.

Liian usein kaikkein provosoivinta retoriikkaa käyttävät saavat eniten näkyvyyttä.

Provosointi palkitaan huomiolla. Ylilyöntejä luullaan rohkeudeksi. Liioittelua totuudenpuhumiseksi..

Kieli voi edistää yhteistyötä, mutta se voi myös murentaa luottamusta ja kärjistää kilpailun konfliktiksi.

Ohje on yksinkertainen mutta välttämätön: vältetään vastakkainasettelun lietsomista, vahvistetaan luottamusta ja kuunnellaan toisiamme.

Tarvitsemme arvokasta ulkopolitiikkaa. Ja se alkaa täältä, Yhdistyneistä kansakunnista.

Haluan kiittää pääsihteeri Guterresia hänen työstään ja omistautumisestaan YK-järjestelmän uudistamiseksi ja tehostamiseksi. Tämän työn on jatkuttava.

Jokaista pääsihteeriä muovaavat sekä hänen aikakautensa että hänen oma toimintansa.

Sain tästä hiljattain muistutuksen, kun luin entisten pääsihteereiden U-Thantin ja Kofi Annanin elämäkertoja. Molemmat olivat erittäin vaikutusvaltaisia johtajia, jotka luotsasivat YK:ta suurvaltojen välisten jännitteiden aikakaudella.

Esitän muutaman ehdotuksen uuden pääsihteerin harkittavaksi, olipa hän kuka tahansa, ja koko kansainväliselle yhteisölle.

Siitä lähtien, kun pidin ensimmäisen puheenvuoroni täällä kaksi vuotta sitten, olen johdonmukaisesti puhunut uudistetun turvallisuusneuvostonpuolesta. Maailma on muuttunut, ja myös YK:n on muututtava.

Vähintään tarvitaan kaksi uutta paikkaa Aasialle, kaksi Afrikalle ja yksi Latinalaiselle Amerikalle. Yhdelläkään valtiolla ei pitäisi olla veto-oikeutta. Jos turvallisuusneuvoston jäsen rikkoo YK:n peruskirjaa, sen olisi menetettävä äänioikeutensa määräajaksi.

Maailma tarvitsee toimintakykyisen YK:n

turvallisuusneuvoston. Päästäksemme eteenpäin meidän on löydettävä tie ulos umpikujasta ja oltava avoimia luoville ratkaisuille.

Uudistustarve ulottuu myös maailmantalouden rakenteisiin. Niidenkin on vastattava nykyisiä voimasuhteita.

Meidän on varmistettava, että kansainvälinen taloudellinen yhteistyö säilyy sääntöperustaisena, oikeutettuna ja edustavana. Yhä moninapaisemmassa maailmassa tarvitaan monenkeskisiä ratkaisuja.

Meidän on palautettava Yhdistyneet kansakunnat rauhanvälityksen pariin. Pääsihteerillä on pääsovittelijana keskeinen rooli.

YK:n legitimizeetti rauhanvälittäjänä on ainutlaatuinen. Yhdessä YK ja sen jäsenvaltiot voivat saavuttaa sellaista, mihin kumpikaan ei pysty yksin.

YK:n on oltava kansainvälisten sääntöjen ja instituutioiden kehittämisen keskiössä. Alueellinen integraatio ja temaattiset koalitiot voivat ja niiden tuleekin tukea sitä.

Tekoäly on vaikutuksiltaan ihmiskunnan historian merkittävin teknologia. Se vaikuttaa tieteeseen, talouteen, politiikkaan, turvallisuuteen ja jopa ihmisyyden olemukseen.

Ihmisten tulee olla kuljettajan paikalla tässä muutoksessa. Meillä on valinta: voimme kilpailla, tehdä yhteistyötä tai hidastaa kehitystä. Minulle yhteistyö on paras tie eteenpäin.

Tämän vuoksi Norja ja Suomi ovat yhdessä eri maiden johtajien kanssa esittäneet vetoomuksen, jossa yrityksiä, hallituksia, alueellisia järjestöjä ja YK:ta kehoitetaan kehittämään mekanismeja kaikkein kehittyneimpien tekoälymallien hallitsemiseksi.

Oma maani, Suomi, haluaa YK:n menestyvän ja on jatkossakin vahvasti sitoutunut sen työhön. Näin ollen olemme ehdolla turvallisuusneuvoston jäseneksi kaudelle 2029–2030.

Ehdokkuutemme perustuu uskomme YK:n peruskirjaan ja sen arvoihin. Asetamme etusijalle rauhan, ihmiset ja kumppanuudet.

Olemme valmiita kantamaan turvallisuusneuvoston jäsenyyden mukanaan tuoman vastuun aikana, jolloin maailma tarvitsee enemmän rauhaa. Haluamme luoda edellytykset sille, että sekä ihmiset että valtiot voivat menestyä ja kukoistaa. Uskomme vuoropuheluun ja yhteistyöhön.

Lopuksi haluaisin tehdä erään menettelytapaa koskevan ehdotuksen. Yhdistyneiden kansakuntien perusta luotiin San Franciscossa yli 80 vuotta sitten.

Meidän on nyt palautettava tasapaino maailmanjärjestykseen. Meidän on sitouduttava uudelleen kansainvälisen järjestyksen perusperiaatteisiin. Ja meidän on valittava yhteistyö konfliktien sijaan.

Siksi maailma tarvitsee nyt uuden San Franciscon hetken. Hetken, jolloin maailman johtajat kokoontuvat yhteen viitoittamaan tietä eteenpäin. Tähän tähtäävä prosessi tulisi käynnistää uuden pääsihteerin johdolla.

Kiitos.
Kuva: UN Photo/Laura Jarriel

INTERNATIONAL NEWS

TRUMP VENÄJÄN HYÖKKÄYKSESTÄ UKRAINAAN

"LOPETAN SODAN YHDESSÄ PÄIVÄSSÄ – JOS EUROOPPA LOPETTAÄ VENÄLÄISEN ÖLJYN OSTAMISEN"

23.9.2026

Presidentti Donald Trump hyökkäsi sekä Moskovaa että omia liittolaisiaan vastaan puhuessaan Ukrainasta YK:ssa.

Sota ei olisi koskaan alkanut, jos olisin ollut presidentti", Trump sanoi ja toisti, että viikoittain kuolee 5 000–7 000 nuorta sotilasta. Trumpin mukaan kaikki uskoivat, että Venäjä voittaisi kolmessa päivässä – nyt sota on jatkunut kolme ja puoli vuotta ja saanut Venäjän "näyttämään huonolta". Ratkaisu? Tiukat tullit Venäjää vastaan. Mutta ehtona on, että Euroopan on lopetettava kaikki venäläisen öljyn ja kaasun tuonti välittömästi. Rahoitat sota itseänne vastaan. Kuka on koskaan kuullut sellaisesta?" Trump sanoi kokouksen edessä. Hän totesi, että tänään hän käy kahdenkeskisiä keskusteluja eurooppalaisten johtajien kanssa yhteisen tullipaketin aikaansaamiseksi, joka hänen mukaansa voi nopeasti pakottaa rauhaan. Kuva: UN Loey Felipe

TRUMP GRÖNLANDISTA "YHDYSVALLAT OTTAA GRÖNLANNIN PUOLUSTUKSEN HALTUUNSA – KAKSI UUTTA JÄTTIMÄISTÄ TUKIKOHTAA ARKTIKSELLA"

23.9.2026

Grönlanti oli yksi suurista yllätyksistä Trumpin YK-puheessa. Vain muutama päivä sen jälkeen, kun Valkoinen talo ilmoitti uudesta turvallisuussopimuksesta Tanskan ja Grönlannin kanssa, Trump vahvisti puhujanpöntöllä, että Yhdysvallat rakentaa nyt saarelle kaksi suurta sotilastukikohtaa. Sopimus antaa Yhdysvalloille "täyden mahdollisuuden tehdä mitä tahansa Amerikan mantereeseen ja myös Euroopan puolustamiseksi", presidentti sanoi. Amerikkalaisen median lähteiden mukaan kyseessä on kolmikantainen sopimus, joka antaa Yhdysvalloille pysyvän kontrollin

Grönlannin turvallisuudesta.

Trump yhdisti tukikohdat suoraan Venäjän ja Kiinan uhkaan arktisella alueella. Ilmoitus tuli samaan aikaan, kun hän kehui Naton maiden lupausta nostaa puolustusmenot 5 prosenttiin BKT:sta

TRUMP IRANISTA

"VOIN PYYHKIÄ IRANIN POIS – TÄYSIN" – UHKA, JOKA HILJENSI SALIN

23.9.2026

Dramaattisin hetki koettiin, kun Trump puhui Iranista – Iranin delegaation ollessa paikalla salissa.

Presidentti puolusti Operaatio Midnight Hammeria kesäkuussa, kun hänen mukaansa seitsemän Yhdysvaltain B-2-pommikonetta pudotti neljatoista 13 tonnin pommia Iranin ydinlaitoksiin, "tuhoten kaiken." Mikään muu maa maailmassa ei olisi voinut tehdä sitä, mitä me teimme," Trump sanoi. Hän kuvaili Irania maailman suurimmaksi terrorismin tukijaksi ja sanoi, että hallinnon sotilasjohtajat "eivät ole enää keskuudessamme. He ovat kuolleet." Sitten tuli uhkaus: jos Iran ei suostu sopimukseen, Yhdysvallat "pyyhkii maan pois". Lausunto levisi välittömästi kansainvälisessä mediassa ja Teheran tuomitsi sen YK:n peruskirjan rikkomiseksi. Trump puolestaan väitti, että hyökkäys mahdollisti sen, mitä hän kutsui Israelin ja Iranin väliseksi kaksitoistapäiväiseksi sodaksi.

TRUMP KUUBASTA

"KUUBAN KOMMUNISTINEN DIKTATUURI ROMAHTAA – VAPAAUS ON TULOSSA"

Kuubasta tuli Trumpin ankarimman ideologisen hyökkäyksen kohde.

Hallintoni tavoittelee perustavanlaatuista muutosta Kuubassa, jossa kommunistinen hallinto on suuremman paineen alla kuin koskaan. Se on täysin epäonnistunut valtio," Trump sanoi.

Presidentin mukaan ulkoministeri Marco Rubio johtaa neuvotteluja, jotka johtavat hallinnon vaihtoon. Kun Trump jatkoi syytöksillä, että Havana tekee yhteistyötä "vasemmistolaisten radikaalien" kanssa, Kuuban delegaatio, jota johti ulkoministeri Bruno Rodríguez, poistui näyttävästi salista.

Kommunismi ei koskaan tule Amerikkaan, mutta vapaus tulee Kuubaan", Trump päätti ja saattelee suosionosoituksia osalta kokouksesta.

Lausuntoa pidetään terävimpänä Yhdysvaltojen lausuntona Kuubaa vastaan kylmän sodan jälkeen, ja se herättää kysymyksiä siitä, mitä "perustavanlaatuinen muutos" käytännössä tarkoittaa.

INTERNATIONAL NEWS

UKRAINAN PRESIDENTTI YK:SSA 23 SYYSKUUTA

"EMME VALINNEET TÄTÄ SOTAA – ME VALITSEMME OLLA KUOLEMATTAA"

24.9.2026

Siitä tuli puheen siteeratuin lause. Kun presidentti Volodymyr Zelensky astui YK:n puhujakorokkeelle, hän tiivisti Ukrainan linjan yhteen lauseeseen.

Ukrainalaiset eivät valinneet tätä sotaa.

Valitsemme olla kuolematta, emme menettää maitamme, perheitämme, itsenäisyyttämme," Zelensky sanoi.

55 kuukauden täysimittaisen hyökkäyksen jälkeen hän kuvaili, kuinka Venäjä on ampunut yli 2 100 ohjusta, joista yli 950 on ballistisia, sekä kymmeniä tuhansia Shahedin drooneja – suihkumoottorilla toimivia droneja, joita hän sanoo laukaistaan tunnin välein kouluihin ja talouteen.

Hän varoitti, että edes osittainen voitto ei riitä Vladimir Putinille. Venäjä ei ole tyytyväinen Donbasiin, vaan tähtää useampiin kaupunkeihin. Talvi tulee olemaan vaikea Ukrainalle, mutta vastaus on tehdä siitä tuskallista myös Venäjälle, hän sanoi.

VOLODOMYR ZELENSKY

YKssa

"KURISTA RAHAT – SITTEN SOTA KUOLEE" – ZELENSKYN SUORA VAATIMUS LÄNNESTÄ

24.9.26

Zelensky käynnisti suoran hyökkäyksen maiden kauppaa vastaan Moskovon kanssa. Tavoitteemme ei ole Venäjän öljyteollisuus sinänsä. Tavoitteemme on Venäjän kyky rahoittaa tätä sotaa," hän sanoi.

YK:n viesti oli kristallinselvä: jokainen sopimus, joka antaa Venäjälle rahaa, antaa sodalle lisää aikaa. Hän vaati tiukempia pakotteita, energiahankintojen lopettamista ja sotakirstujen täydellistä tukahduttamista. Zelenskyn mukaan Venäjä on menettänyt lähes 249 000 sotilasta kuolleina tai vakavasti haavoittuneina pelkästään vuoden ensimmäisten kahdeksan kuukauden aikana, hyvin pienten alueellisten voittojen vuoksi.

Se on hulluutta. Mutta he jatkavat silti," hän sanoi viitaten Kiinaan ja Intiaan Venäjän öljyn tärkeimpinä ostajina. Hän toisti myös ehdotuksensa sivuneuvotteluista tulitauosta energiasektorilla ja meritauosta Mustallamerellä.

VOLODOMYR ZELENSKY

'SOTA LEVIÄÄ – SEURAAVAKSI POHJOIS-KOREA, MOLDOVA JA BALTIA'

Credit: UN Photo Loey Felipe

24.9.26

Zelensky varoitti YK:ssa, että sota ei ole enää Ukrainan sota.

Sota, jota ei ehkäisty ajoissa, ei pysäytetty ajoissa, ja jossa Venäjää ei rangaistu ajoissa, leviää edelleen ja levittää pahuutta sen mukana," presidentti sanoi.

Todisteena hän korosti, että pohjoiskorealaiset joukot taistelevat nyt rinnakkain venäläisten joukkojen kanssa ja kärsivät raskaita tappioita, kun taas Pjongjang saa vastineeksi parempaa ohjusta ja drooniteknologiaa.

Hän osoitti myös Moldovan, Puolan, Baltian maat, Etelä-Kaukasuksen ja Keski-Aasian seuraavina kohteina, jos Putinille annetaan jatkuva vapaus toimia.

Mitä enemmän Putinille annetaan vapautta toimia, sitä vaarallisempi maailma muuttuu kaikille muille," Zelensky sanoi. Hän kutsui Putinia "potilaaksi nolla" ja vaati, että YK:n instituutiot, joita hän kuvaili "liian heikoksi", korvataan laajemmalla turvallisuuskoalitiolla.

VOLODOMYR ZELENSKY

"TUHOISIN

ASEVARUSTELUKILPA IKINÄ" - TEKOÄLYSOTA ON TÄÄLLÄ

Zelensky varoitti, että ihmiskunta kohtaa uudenlaisen sodankäynnin.

Maailma on ihmiskunnan historian tuhoisimmassa asevarustelukilpailussa, hän sanoi viitaten tekoälyyn taistelulentä.

Hän kehotti maailmaa lopettamaan nykyisen sodan ennen kuin tekoäly alkaa tehdä päätöksiä siitä, ketkä kuolevat.

Uhkan torjumiseksi hän esitteli Ukrainan uuden ilmatorjuntahankkeen "Freya" yhdessä eurooppalaisten kumppaneiden kanssa sekä valtavan investoinnin omiin torjuntadrooneihin.

Ukraina, Zelensky sanoi, on siirtynyt ilmatorjuntaa pyytävästä maasta, joka vie drooniteknologiaa ja integroituja puolustusjärjestelmiä.

Visionamme on rauha suojelun kautta," hän päätti. Hän vetosi: Älä ole viimeinen liittymään elämään puolustavien joukkoon. Ole ensimmäinen, joka sanoo "me takaamme turvallisuuden."

VAASAN YLIOPISTO

Tuplatohtori! Johtaja Marina Kinnunen väitteli taas – paljastaa karun totuuden sote-uudistuksesta

Yksi tohtorinhattu ei riittänyt.

Pohjanmaan hyvinvointialueen johtaja Marina Kinnunen on tehnyt sen taas. Sairaanhoitajataustainen huippujohtaja, joka väitteli jo vuonna 2010 kauppatieteiden tohtoriksi Vaasan yliopistossa aiheesta Virheistä oppimisen prosessit sairaalaorganisaatiossa, on nyt väittelemässä toistamiseen – tällä kertaa sosiaali- ja terveyshallintotieteestä.

Väitöksen ydin iskee suoraan suomalaisen sote-keskustelun hermoon.

Kinnusen tutkimus osoittaa, että historiallinen sote-uudistus ei korjannut kaikkea – vaan se teki näkyväksi, kuinka pirstaleinen järjestelmämme on ollut koko ajan.

Otsikko kertoo kaiken: „Sote-uudistus teki pirstaleisen järjestelmän yhteistyön tarpeen näkyväksi – systeeminen yhteistyö vaatii vielä rakentamista“.

Vaasan sairaanhoitopiiriä vuodesta 2018 aina sen lakkauttamiseen 31.12.2022 johtanut Kinnunen on seurannut uudistusta aitiopaikalta. Nykyisin hän johtaa koko Pohjanmaan hyvinvointialuetta, joka vastaa alueen sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluista.

Tulos on selvä: Laki velvoittaa ammattilaiset yhteistyöhön, mutta aito, systeeminen yhteistyö ei synny itsestään. Se vaatii luottamusta, johtamista, yhteisiä tiloja ja toimivia tietojärjestelmiä. Muuten integraatio jää juhlapuheeksi.

Kinnunen on elävä esimerkki tutkivasta johtajasta – hän käynnisti jo vuonna 2021 viisivuotisen yhteishankkeen Vaasan yliopiston professori Harri Jalosen ja emeritusprofessori Pirkko Vartiaisen kanssa.

Lähde: Vaasan yliopisto, väitöstiedote 17.9.2026.

Kuva: Marina Kinnunen. Vaasan yliopisto. Kuva vapaasti käytettävissä.

VAASAN YLIOPISTO

Vaasan yliopiston rehtori: Tässä on Suomen kasvun salaisuus

Vaasan yliopiston rehtori Minna Martikainen. Kuva: Vaasan yliopisto. Kuva vapaasti käytettävissä. Suomen tärkein kasvunvara ei ehkä löydy kaivoksesta tai tehtaalta – vaan ihmisten osaamisesta. Tätä viestiä korosti Vaasan yliopiston rehtori Minna Martikainen lukuvuoden avajaisissa.

Martikaisen mukaan korkeatasoinen tutkimus ja koulutus synnyttävät uusia innovaatioita, parantavat tuottavuutta ja auttavat yrityksiä sekä koko yhteiskuntaa uudistumaan.

– Talouskasvu ei saa tulevana vuosina pysähtyä siihen, ettei Suomesta löydy tarvittavaa osaamista, Martikainen totesi 7. syyskuuta.

Suomi joutuu samaan aikaan tasapainottamaan julkista talouttaan. Martikaisen mukaan säästöjä ei kuitenkaan pitäisi tehdä tavalla, joka heikentää pitkän aikavälin kasvun perustaa. Yliopistojen perusrahoituksen turvaaminen on hänen mukaansa tärkeää.

Myös tutkimukseen on luvassa lisää rahaa. Hallituksen ensi vuoden talousarvioesityksessä tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitus nousee 3,4 miljardiin euroon, 230 miljoonaa euroa tämänvuotista suuremmaksi. Vaasan yliopiston tutkimusinfrastruktuuria vahvistetaan lisäksi miljoonalla eurolla.

Vaasan yliopisto on jo kolmatta vuotta Suomen suurin kauppatieteiden kouluttaja. Tuore EQUIS-akkreditointi nostaa sen maailman kauppakorkeakoulujen kolmen parhaan prosentin joukkoon.

Lähde: Vaasan yliopisto

ÅBO AKADEMI

Vaasan AI-tutkimus vahvistuu – Johan Pensar nimitettiin apulaisprofessoriksi

Johan Pensar on nimitetty PSFellowiksi, ELLIS PI:ksi ja

tekoälyn apulaisprofessoriksi Åbo Akademiin. Hänen asemapaikkansa on Vaasa.

Kuva: Åbo Akademi/ Catrin Sandvik

Foto: Åbo Akademi/ Catrin Sandvik

Tekoäly muuttaa maailmaa vauhdilla. Nyt Åbo Akademi vahvistaa tekoälytutkimustaan Johan Pensarilla, joka on nimitetty tekoälyn apulaisprofessoriksi.

Pensar liittyy Åbo Akademin informaatioteknologian tutkimukseen. Tehtävä on tenure track -tehtävä, mikä kertoo yliopiston pitkäjänteisestä panostuksesta hänen tutkimukseensa ja akateemiseen uraansa.

Pensarin tutkimustausta liittyy muun muassa tilastotieteeseen, todennäköisyyksille ja koneoppimiseen. Hän on tutkinut esimerkiksi Bayesilaisia päätöksentekomalleja ja graafisia malleja, joiden avulla voidaan käsitellä monimutkaisia riippuvuussuhteita ja epävarmaa tietoa.

Suomi tarvitsee AI-osaajia

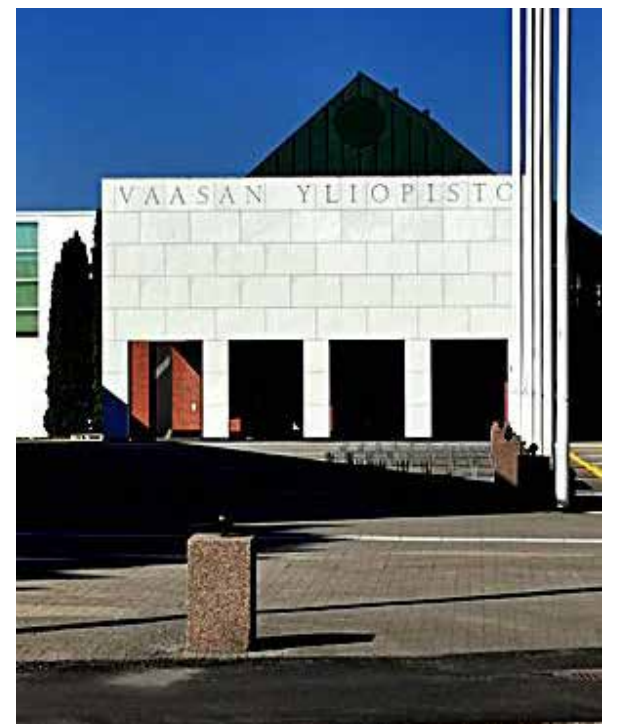
Nimitys sopii laajempaan kokonaisuuteen. Åbo Akademi on viime vuosina vahvistanut tekoälyn tutkimusta ja kuuluu ELLIS Institute Finland -verkostoon. Kansallisen tutkimusinstituutin tavoitteena on vahvistaa Suomen tekoäly- ja koneoppimistutkimusta sekä kansainvälistä kilpailukykyä.

Tekoälyä käytetään jo esimerkiksi terveydenhuollossa, teollisuudessa, kieliteknologiassa ja päätöksenteossa. Samalla tarvitaan tutkijoita, jotka ymmärtävät, miten järjestelmät toimivat ja miten niitä voidaan käyttää luotettavasti.

Johan Pensarin nimitys vahvistaa tätä osaamista. Lähde: Åbo Akademi.

VAASAN YLIOPISTO

Kun kriisi iskee, Suomi saattaa tarvita vapaaehtoisiaan – Vaasa johtaa merkittävää tutkimusta

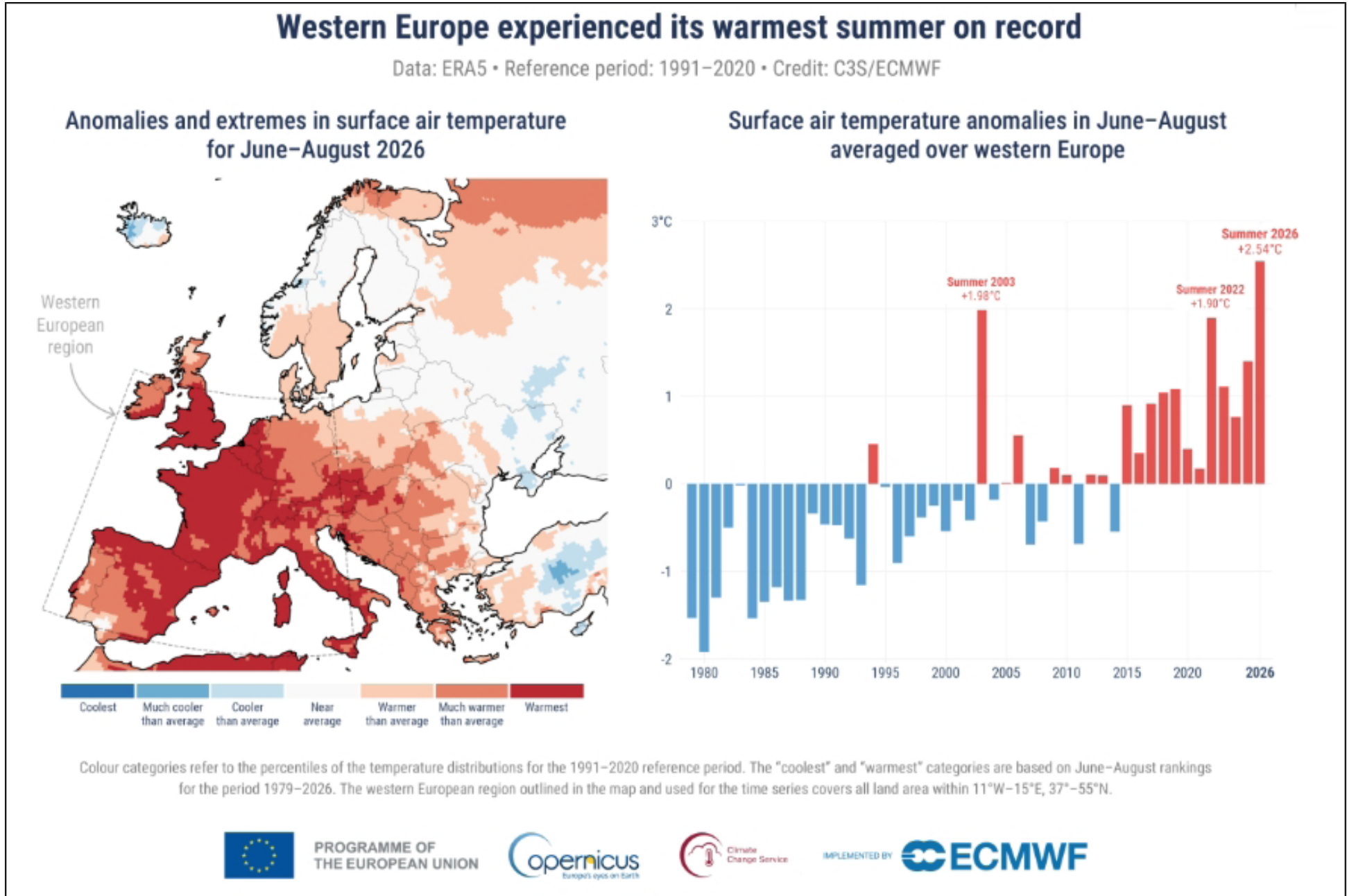
Mitä tapahtuu, kun yhteiskuntaa järkyttää vakava kriisi? Silloin ei ole vain viranomaisien oltava valmiita. Tuhannet vapaaehtoiset ja yhdistykset voivat muodostua ratkaisevaksi resurssiksi.

Nyt niiden merkitystä tutkitaan uudessa kansallisessa tutkimushankkeessa, jota johtaa Vaasan yliopisto. KAMUT-hanke on saanut tilauksen pääministerin kanslian toimesta, ja se analysoi, miten kansalaisjärjestöt voivat edistää Suomen kattavaa turvallisuus- ja kriisivalmiutta. Tutkimuskonsortioon kuuluvat Vaasan yliopisto,

ILMASTONMUUTOS

EUROOPPA

COPERNICUS: EUROOPPA KIEHUI HISTORIAN KUUMIMMAKSI – JOKIIN JÄÄNYT VAIN MU-TAA

(Vasemmalla) Pintailman lämpötilan poikkeamat ja ääriarvot kesä–elokuussa 2026. Väriluokat perustuvat vertailujakson 1991–2020 lämpötilajakaumien persentileihin. ”Viileimmät” ja ”lämpimimmät” luokat osoittavat alueet, joilla lämpötilat olivat alhaisimmat tai korkeimmat kyseisenä vuodenaikana (kesä–elokuu) vuosina 1979–2026. (Oikealla) Kesä–elokuun pintailman lämpötilan keskimääräiset poikkeamat Länsi-Euroopassa (11° W – 15° E, 37°–55° N). Poikkeamat on laskettu suhteessa jakson 1991–2020 kesä–elokuun keskiarvoon. Tietolähde: ERA5. Lähde: C3S/ECMWF.

Tämä oli se kesä, jota ilmastotutkijat pelkäsivät.

Länsi-Eurooppa on juuri kokenut mittaushistoriansa kuumimman kesän. Vuoden 2003 tappohellekesä, joka vei yli 70 000 ihmisen hengen, on nyt ohitettu.

Tiedon vahvistaa EU:n ilmastopalvelu Copernicus Climate Change Service, C3S.

Elokuun keskilämpötila Euroopan maalla oli 20,26 astetta – peräti 1,10 astetta yli ver-tailukauden 1991-2020 keskiarvon. Se tekee elokuusta 2026 neljänneksi kuumimman elokuun koskaan.

Koko kesä kesä-elokuussa oli koko Euroopassa kolmanneksi kuumin ennätysten histo-riassa, vain kesien 2024 ja 2022 jälkeen. Mutta läntisessä Euroopassa – Ranska, Iso-Britannia, Saksa, Benelux-maat – kesä 2026 oli kiistatta kuumin koskaan.

Helteet alkoivat jo toukokuussa

Kyse ei ollut yhdestä helleaallost. Alueella vyöryi peräkkäisiä, poikkeuksellisen aikai-sia, sitkeitä ja rajuja helleaaltoja toukokuusta lähtien, ja elokuussa tuli vielä uusia.

Helteen käänköpuoli on kuivuus. Läntinen ja keskine Eurooppa, Etelä-Skandinavia ja kaakkoinen Eurooppa olivat huomattavasti keskimääräistä kuivempia. Kesäkuussa kuivuus kuritti länttä, mutta siirtyi loppukesää kohti itään.

Seuraukset näkyvät nyt: laajat metsäpalot, savua ja ennätysmäiset päästöt paloista. Ranskassa, Britanniassa, Unkarissa, Romaniassa ja Serbiassa viranomaiset raportoivat vakavasta kuivuudesta.

Euroopan suonet ovat tyhjenemässä. Reinin, Tonavan, Etelä-Bugin ja Dneprin virtaa-mat olivat poikkeuksellisen

alhaiset. Koko kauden ajalta Seinen, Rhônen, Loiren ja Norjan Glomman virtaamat olivat alhaisimmat sitten mittausten alun 1992. Sama en-nätysmataluus koski koko Tonavaa, Veikselia ja Reiniä.

Kaikkialla ei kuitenkaan kuivunut. Läntinen Iberia, Etelä-Kreikka, Etelä-Turkki ja Kypros sekä koillinen Eurooppa olivat keskimääräistä sateisempia.

C3S käyttää ERA5-reanalyysia, joka yhdistää satelliitit ja säähavainnot vuodesta 1940 lähtien. Sen viesti on selvä: Eurooppa lämpenee lähes kaksi kertaa nopeammin kuin maapallo keskimäärin.

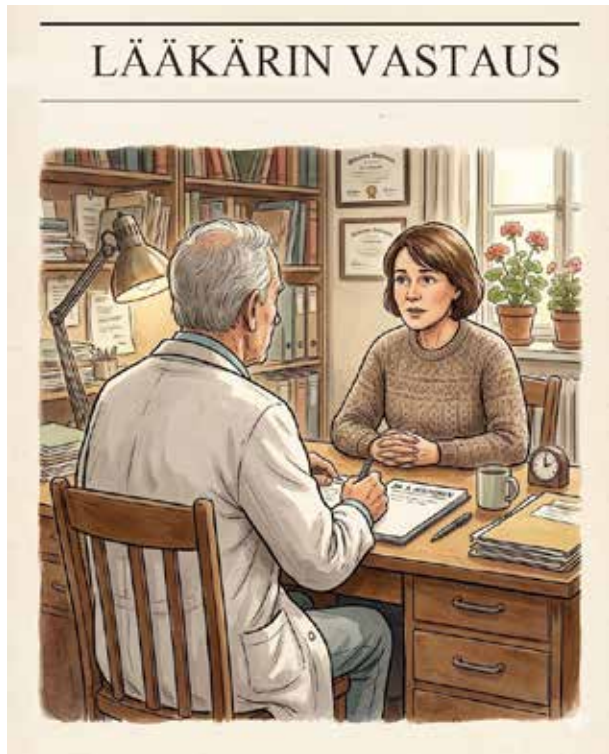
2003 oli varoitus. 2026 on uusi todellisuus.

Viite: Copernicus Climate Change Service C3S, Europe surface temperature and hydrolo-gical bulletin, August/Summer 2026

TERVEYS

LÄÄKÄRI VASTAA

Viisi tekijää nelikymppisenä voi vaikuttaa elämään 80-vuotiaana

Kysymys: Sanomalehtien mukaan suomalainen lääketieteellinen tutkimus osoittaa, että on mahdollista arvioida, miltä miehestä tulee 40 vuotta myöhemmin ja kuinka todennäköistä hän elää 90-vuotiaaksi riskitekijöiden perusteella 40-vuotiaalla miehellä. Voisitko kertoa lisää tästä tutkimuksesta ja mitä johtopäätöksiä meidän ihmisten tulisi siitä tehdä?

Vastaus: Voitko jo saada käsitöksen siitä, miltä sinusta tuntuu vanhempana? Se on kysymys, johon tämä suomalainen tutkimus haluaa vastata. Ja se antaa hyvin selkeän – mutta ei kohtalokkaan – vastauksen.

Tutkijat ovat seuranneet lähes 2 700 miestä yli 50 vuoden ajan ja löytäneet vahvan korrelaation hyvien sydän- ja verisuoni-arojen välillä keski-ikässä sekä pidemmän elämän ja paremman terveyden välillä vanhuudessa.

Tutkimus, joka julkaistiin European Journal of Preventive Cardiology-lehdessä elokuussa 2026, perustuu pitkään jatkuneeseen Helsinki Businessmen Study -tutkimukseen. Miehet olivat keskimäärin 42-vuotiaita, kun ensimmäiset terveystarkastukset tehtiin 1960- ja 1970-luvuilla. Tutkijat tarkastelivat viittä tekijää: tupakointia, painoa, verenpainetta, kolesterolia ja verensokeria.

Tulokset ovat silmiinpistäviä. Miehistä, joilla oli kaikki viisi suotuisaa tekijää, 41,9 prosenttia saavutti 90 vuoden iän. Niistä, joilla ei ollut mitään viidestä suotuisasta tekijästä, vastaava osuus oli 6,8 prosenttia. Välissä osuus kasvoi vähitellen sitä mukaa kun

miehillä oli suotuisampia tekijöitä.

Mutta ehkä mielenkiintoisinta oli, että tutkimuksessa tarkasteltiin myös miesten tunteita, ei vain kuollessaan. Vuonna 2007, kun selviytyjät olivat keskimäärin 79-vuotiaita, ryhmä, jolla oli viisi myönteistä tekijää, oli merkittävästi vähemmän heikko. Vain 2,2 prosenttia arvioitiin heikoiksi, kun taas miehillä ei ollut mitään myönteisiä tekijöitä 24,5 prosenttia. Ensimmäisellä ryhmällä oli myös parempi elämänlaatu ja henkinen hyvinvointi.

Mitä meidän tulisi päätellä? Ennen kaikkea keski-ikäisten riskitekijöillä on merkitystä. Tupakoinnin lopettaminen, normaali-paino, verenpaineen, kolesterolin ja verensokerin hallinta voivat olla investointeja paitsi pidempään elämään myös terveempiin vuosiin.

Tutkimus ei kuitenkaan pysty ennustamaan yksittäisen henkilön tulevaisuutta. Se osoittaa korrelaatioita ryhmätasolla, ja osallistujat olivat miehiä, jotka ovat syntyneet vuosina 1919–1934. Genetiikka, sairaudet, elämäntavat ja monet muut tekijät vaikuttavat myös ikääntymiseen.

Viesti ei siis ole, että 40-vuotiaan tulevaisuus voisi olla ennalta määrätty. Päinvastoin: suuri osa tulevaisuuden terveydestä on jo keski-ikässä vaikuttamisen arvoista.

Lähde: Strandberg, T.E. et al. (2026), Low cardiovascular risk in early mid-life and quality of life in old age: a life-long follow-up study in men, European Journal of Preventive Cardiology, 27 August 2026

TERVEYS

KOIRA ja TERVEYS

KOIRA ON VAUVAN SALAINEN SUPERLÄÄKE – TUTKIJAT PALJASTIVAT: TERVEYS LÖYTY LATTIALTASI

Onko kotonasi koira? Silloin kotonasi saat asua myös vauvasi paras suojelija.

Tuore suomalaistutkimus paljastaa viimein, miksi koiraperheiden vauvat sairastavat vähemmän. Syy ei ole ulkoilussa, vaan olohuoneen pölyssä.

Kyseessä on Itä-Suomen LUKAS1- ja LUKAS2-syntymäkohortit. Tutkijat seurasivat 442 lasta, jotka syntyivät syyskuun 2002 ja toukokuun 2005 välillä. Vanhemmat täyttivät viikoittaista terveysterveyspäiväkirjaa vauvan 9. viikosta 1-vuotiaaksi. Lopullisessa ana-lyysissä oli 368 lasta ja huikeat 15 686 päiväkirjaviikkoa. 32 prosenttia viikoista oli koiraperheistä.

Tulos vahvisti vanhan havainnon: koiratalouden vauvoilla oli enemmän täysin terveitä viikkoja, vähemmän kuumeviikkoja, vähemmän korvatulehduksia ja vähemmän anti-bioottikuureja.

Nyt tutkijat ottivat askeleen pidemmälle. He imuroivat lattian pölyn, kun vauva oli 2 kuukauden ikäinen, ja analysoivat sen bakteeri- ja sienilajiston DNA-sekvensoinnilla (16S V4 ja ITS-alueet). Aiemmin samassa aineistossa ja saksalaisessa LISA-kohortissa oli jo todistettu, että koirakoti on mikrobiologisesti erilainen: enemmän bakteerien monimuotoisuutta (Chao1), enemmän gram-negatiivisia bakteereja ja vähemmän ih-misperäisiä bakteereja.

Uusi kysymys oli: selittääkö tämä pöly koiran terveyshyödyn?

Kyllä – jopa neljännes selittyy.

Nämä bakteerit ovat sankareita: Collinsella ja Pasteurella

Koiratalouksissa korostui 12 bakteerisukua ja 2 sienisukua. Runsaimpia olivat Clostridium ja Fusobacterium. Yksittäisistä

suvuista kahdeksan selitti 10–23 % koiran suojausta.

Tutkimuksen supertähti on Collinsella – se oli yhteydessä itsenäisesti terveisiin viikkoihin ja vähäisempiin korvatulehduksiin, vaikka koira huomioitiin. Pasteurella, joka elää normaalisti koiran suussa, selitti yksin 23 % kuumeen ja antibioottien vähenemisestä. Myös Ruminococcus, Sutterella, Clostridium, Helicobacter, Megamonas ja sieni Udeniomyces olivat tärkeitä.

Kun tutkijat laskivat yhteen 2–7 parasta sukua, ne selittivät 21 % terveistä viikoista, 17 % antibioottien vähenemisestä ja 15 % kuumeen vähenemisestä. Korvatulehduksen kohdalla selitys jäi pienemmäksi (alle 6 %), mikä voi johtua sen hankalasta diagno-soinnista.

Tutkijat testasivat myös muita selityksiä: äidin masennus, stressi, kissa-allergeeni (Fel d1) ja pölypunkki-allergeenit eivät selittäneet ilmiötä.

Tulos on merkittävä, koska se yhdistää kaksi aiemmin tunnettua asiaa: koiran tiede-tään vähentävän astman, atooppisen ihottuman ja jopa leukemian riskiä, mutta meka-nismi on ollut arvoitus. Nyt näyttää siltä, että varhainen mikrobiotistutus koului vauvan immuunijärjestelmää herkimässä iässä, aivan kuten navettapöly suojaaa maatilalap-sia.

Pölyinen koti ei siis ole vaarallinen – koiran kanssa se voi olla lääke.

Viite: Mäki et al., The role of dog keeping in the home microbiota and its impact on children's health, Pediatric Allergy and Immunology, 2026. <https://doi.org/10.1111/pai.70408>

KAKSIKIELISYYS

Kaksikielisyys: Aivojen salainen supervoima – ja tekosyy olla oppimatta siivoamaan

NO NIIN Tutkijat ovat taas keksineet jotain. Ei riitä, että kaksikielisyys antaa meille mahdollisuuden tilata kahvia vaivattomasti kahdella kielellä tai löytää paremman hinnan lomamatkalla. Nyt väitetään, että se on myös aivojen vasta-aine kaikelle siltä, mitä ikinä tuleeekaan – demenssille, aivohalvauksille ja ilmeisesti jopa huonolle tuurille arpajaisissa.

Kuvitelkaa: kun puhutaan suomea ja ruotsia (tai mitä tahansa kieliparia), aivomme eivät vain istu passiivisesti nojatuolissaan sanakirja kädessä. Ne käyvät jatkuvaa henkistä kampailulajia. Prefrontaalisessa aivolohkossamme käydään pientä sisäistä näy-

telmää: ”Ei, Pek-ka, nyt puhutaan ruotsia, äläkä tuossa kohtaa höpötä suomea!” ja ”Väitä väitän, mutta ’po-ronhoito’ on kyllä parempi sana kuin ’renskötsel’!”

Tämä jatkuva kielten välinen tapelu on kuin salilla käymistä – mutta ilman hikeä ja liikkuvia osia. Ja kuten salilla käynnistä, siitä tulee vahvempi. Tutkijat kutsuvat tätä ”kognitiiviseksi varantoksi”, mikä kuulostaa joltain, mitä pankkiiri ehdottaisi, mutta on oikeasti aivojen vastustuskykyä sille, että ne alkavat seota vanhemmiten.

Parasta on, että tämä kaksikielisyys on kuin ilmainen aiovakuutus. Ei tarvitse tehdä mitään erikoista – ei tarvitse ratkoa ristikoita tai opetella ulkoa sarjoja – riittää, että puhuu kah-

ta kieltä. Ja jos vielä valittaa, että ”en minä osaa kunnolla sitä toista kieltä”, niin tutkimusten mukaan silläkään ei ole niin väliä. Aivot arvostavat yritystä, vaikka se tarkoittaisi sekotusta ja kummallisia kielioppivirheitä.

Lopputulema on selvä: kaksikielisyys on aivojen salainen supervoima. Se on syy, miksi voit selittää vanhemmillasi, että et siivoa huonettasi, koska aivosi ovat varattu ja kamppailemassa kielten välillä – ja se on paljon tärkeämpää kuin roskien vieminen. Ja kuka tietää, ehkä se suojelee myös siltä, että jää auton alle tai häviää lotossa. Tai no, ainakin se antaa sinulle tekosyn kieltäytyä siivoamisesta kahdella kielellä.

TAPAHTUMAT

TÄNÄÄN

ART CENTER TORNI

Värit räjähtävät Tornissa – Kimmo Laitisen näyttely lumosi Vaasan!

Vaasan taidesyksy on täällä! Art Center Torni, Pitkäkatu 66, on muuttunut värinen keitaaksi, kun Kimmo Laitisen maalaukset valtaavat tilan. Näyttely on avoinna 15.9.–4.10.2026 ja sinne on vapaa pääsy. Ovet ovat auki ti–pe klo 12–18 ja su klo 12–16. Tänä sunnuntaina ehdit nauttimaan taiteesta klo 12–16. Tule ja anna maalausten viedä mennessään – täydellinen irtiotto arkeen keskellä kaupunkia!

METEORIIHI

Avaruuskivi muovasi mai-seman – Meteoriihi auki tänään klo 12-16

Näyttely kertoo yli 520 miljoonaa vuotta vanhasta kraatterista – meteoriitin iskusta nykypäivän viljelymaisemaan ja Natura 2000 -alueeseen. Paikalta löytyvät observatorio, lintutorni, harvinaisia meteoriitteja, maatalouskoneita ja kahvila vanhassa riihiympäristössä. Aurinkokuntamalli ja kraatterimalli havainnollistavat avaruuden ihmeitä. Tule kokemaan, kuinka taivas ja maa kohtaavat! Lähde: <http://www.meteoria.fi>

SYYSKUU

KUNTSI

Marja Pirilän Camera Obscura avautuu 19.9.2026

Syksyn hämärän saapuessa Vaasaan syytyy Kuntsin modernin taiteen museossa ainutlaatuinen valomagia. 19. syyskuuta 2026 avautuu laaja näyttely Marja Pirilä – Camera Obscura, joka jatkuu 9. tammikuuta 2027 saakka.

STREETDANCE 24.9.2026

Barokkimusiikki kohtaa katutanssin – nuoret tanssijat tuovat klassikoille uutta energiaa

Barokkimusiikki saa aivan uuden ilmaisun, kun Vaasa Baroque kutsuu sinut Breaking Baroqueen torstaina 24. syyskuuta klo 19.15 Ritzissä Vaasassa. Tanssikoulu Kipinän tanssijoiden kanssa tulkitaan muun muassa Johann Sebastian Bachin, Antonio Vivaldin ja Jean-Philippe Rameaun teoksia katutanssissa, hip hopissa ja show-tanssissa. Koreografi Jenna Linnolahti on luonut osat yhdessä nuorten tanssijoiden Micaella Cornelion, Alissa Haatajan, Susanne Hienonen, Kalle Lorenzin, Fiona Puskan ja Benjamin Svahnin kanssa. Jazzlaulaja Kaisa Sainio esittää barokkilauluja ja Vasa Baroque Ensemble esittää viulisti Anthony Marinin johdolla. Taiteellisen lavastuksen on tehnyt Kajsa Dahlbäck. Esitys kestää noin 45 minuuttia, sopii kaikenikäisille, ja sen jälkeen käydään taiteilijakeskustelu. Vaasan, Närpiön ja Teuvan toisen asteen koulut voivat nähdä sen kouluaikoina. Liput: natticket.fi/vaasa-baroque-syksy-host-26 Lähde: vaasabaroque.com

LOKAKUU

VAASA 430

VAASA TÄYTTÄÄ 420 – KOKO KAUPUNKI ON KUTSUTTU JUHLIIN 1.-3,19,2026!

Vaasa juhlii 420-vuotisjuhlaansa – ja kaikki ovat tervetulleita! 1.–3. lokakuuta kaupunki herää eloon musiikilla, museoilla, perheaktiviteeteilla, historialla ja yllätyksillä. Nauti Pepe Willbergistä, ilmaisista museovierailuista, lasten liikenneseikkailuista, työpajoista ja erikoisteatterilipuista. Jokaiselle sukupolvelle löytyy jotakin. Tule juhlistamaan Vaasaa – 420-vuotiaana!

KAUPUNGINORKESTERI

Pepe Willberg 80 – suomalaisen musiikin legenda saapuu Vaasaan 1.10.2026

Motopark, Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0

Pepe Willberg täyttää tänä vuonna 80 vuotta, ja merkkipäivää juhlistetaan myös Vaasassa. Torstaina 1. lokakuuta 2026 kello 18 Vaasan kaupungintalon juhlasalissa kuullaan juhlakonsertti Elämältä kaiken sain. Willbergin ura alkoi jo 1960-luvulla, joten lavalla on luvassa melkoinen aikamatka suomalaisen kevyen musiikin historiaan. Vaasan kaupunginorkesteria johtaa Satu Simola, ja Willbergin rinnalla esiintyvät Pete Nikkinen, Ako Kiiski, Leevi Leppänen och Lauri Schreck. Ohjelmassa kuullaan tuttua musiikkia vuosikymmenten varrelta, ja iltaan kuuluu myös tarinoita pitkän uran vaiheista. 80 vuotta ja yli kuusi vuosikymmentä musiikkia – siinä on jo sellainen repertuaari, ettei illasta pitäisi aivan heti tulla pulaa laulettavista kappaleista. Paikka: Vaasan kaupungintalo, Senaatinkatu 1, Vaasa. Aika: 1.10.2026 klo 18.00.

RITZ

Michael Bleu ja Emma Darling lämmittävät Ritzin soulilla 2.10.26

Vaasan oma soulääni Michael Bleu (Mikko Kananoja) palaa kotiin ja tuo Ritzin lavalle illan täynnä ikonisia soulklassikoita ja amerikkalaisia hittejä. Illan tukena esiintyy myös Emma Darling. Bleun lämmin retrosoul-tyyli ja lavakaris-

ma lupaavat mukaansatempaavan elämyksen. Paikalliset juuret ja vahva esitys tekevät illasta helpon valinnan niille, jotka kaipaavat sielukasta musiikkia. Ritzin tunnelmallinen sali sopii tällaiseen keikkaan erinomaisesti. Viitetiedot: ritz.fi

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

Näytelmä joka menee pieleen

Sari Siikanderin ohjaama fyysinen komedia takaa yllättäviä tilanteita ja tarkkaa ajoitus-ta. Jos et ole nähnyt, milloin teatteriesitys menee täydellisesti pieleen, nyt on tilaisuus. Ensi-ilta 8.10.26

HELSINGIN KIRJAMESSUT

22.-25.10.2026

Sanat nousevat päärooliin – Helsingin Kirjamessut juhlii kieltä

Lokakuussa Helsingin Messukeskuksessa puhutaan kielestä – ja paljon. Helsingin Kirjamessut järjestetään 22.–25.10.2026, ja ohjelmassa on lähes tuhat keskustelua, esiintymistä ja kohtaamista kirjallisuuden ystäville.

Vuoden teema on Kieli / Språk / Language. Messuilla pohditaan suomen kielen nykytilaa ja tulevaisuutta sekä monikielisyyttä, kääntämistä ja maailmankirjallisuutta. Myös kielivähemmistöjen näkökulmat saavat aiempaa enemmän tilaa.

Pohjoismaiden suurin kirjallisuustapahtuma teki vuonna 2025 uuden kävijäennätyksen: messuilla vieraili yli 100 000 ihmistä.

Aika: 22.–25.10.2026, to–la klo 10–20, su klo 10–18.

Paikka: Helsingin Messukeskus. Lähde: Messukeskus / Helsingin Kirjamessut

RITZ

Krista ja Mark juhliivat finlandssvenskia elämää Ritzissä 29 ja 30.10.26

Krista Siegrids ja Mark Levengood tuovat Ritzin lavalle show'n "Hur härligt sängen klingar". Esitykset ovat torstaina 29. lokakuuta ja perjantaina 30. lokakuuta 2026 klo 19. Liput 49,90 euroa. Show on finlandssvensk fest lavalla: luciakruunuja, rapujuhlia, dialekteja, lauluja, nau-rua ja ehkä pieni kyynel silmäkulmasa. Kaksikko juhlii juuriaan, nostalgiaa ja kaikkea sitä, mitä ulkomailla asuvat suomenruotsalaiset kaipaavat. Illasta tulee lämminhenkinen ja humoristinen koke-

HISTORIALLINEN ASIAKIRJA

"Ukraina on palannut Venäjälle" venäläisissä sanomalehdissä 26. helmikuuta 2022

Tässä on osia Ria Novostin (venäläinen uutistoimisto, joka varmasti ei koskaan julkaise mitään ilman Kremlin lupaa) julkaisemasta artikkelista, joka julkaistiin 26. helmikuuta 2022, kaksi päivää Venäjän sotilasoperaation alkamisen jälkeen Ukrainassa. Kaksi päivää sodan alkamisen jälkeen – ja Ria Novosti julistaa voiton Ukrainasta. "Nyt tämä ongelma on poissa – Ukraina on palannut Venäjälle."

Tämä artikkeli on myös todiste siitä, että Venäjän hyökkäyssodan tavoitteena oli valloittaa koko Ukraina, liittää se Venäjään ja luoda entinen Neuvostoliitto uudelleen." Venäjä palauttaa yhtenäisyytensä – vuoden 1991 tragedia, tämä kauhea historiamme katastrofi, sen epätavallinen hajaantuminen, on voitettu."

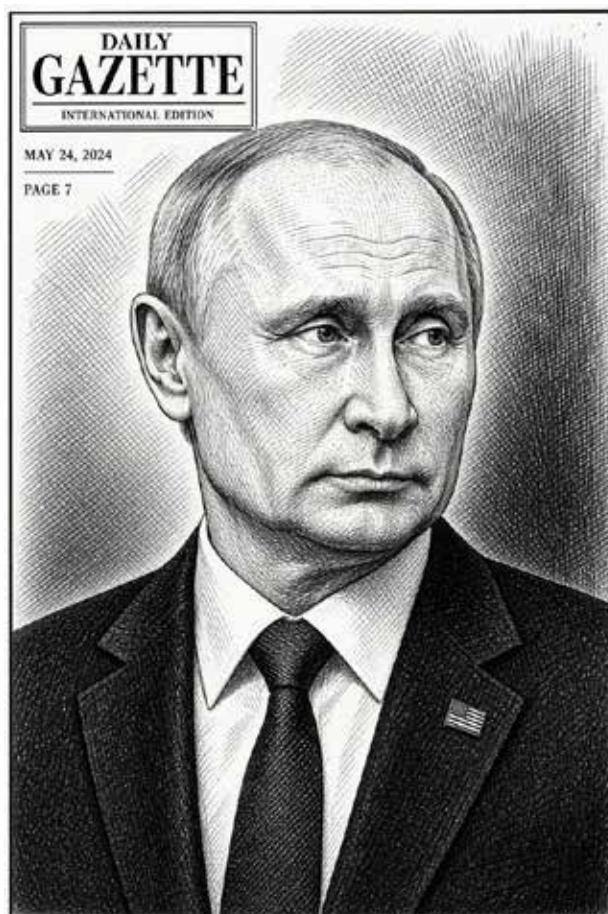
"Uusi maailma syntyy silmiemme edessä. Venäjän sotilaallinen operaatio Ukrainassa on avannut uuden aikakauden – kolmessa ulottuvuudessa yhtä aikaa. Ja tietenkin neljännessä, kotimaisessa venäläisessä. Tässä alkaa uusi aikakausi sekä ideologiassa että sosioekonomisen järjestelmämme mallissa – mutta tästä kannattaa keskustella erikseen hieman myöhemmin.

Venäjä palauttaa yhtenäisyytensä – vuoden 1991 tragedia, tämä kauhea historiamme katastrofi, sen epänormaali hajaantuminen, on voitettu. Kyllä, suurella hinnalla, kyllä, tosiasiallisen sisällissodan traagisten tapahtumien kautta, koska nyt veljet, jotka ovat erotettuina Venäjän ja Ukrainan armeijoiden kautta, ampuvat yhä toisiaan – mutta Ukraina Venäjää vastaan ei enää ole olemassa. Venäjä palauttaa historiallisen täydellisyytensä, kokoa venäläisen maailman, venäläisen kansan yhteen – koko sen suurvenäläiset, valkovenäläiset ja pienet venäläiset. Jos olisimme kieltäytyneet tästä, sallineet väliaikaisen jakautumisen juurtua vuosisadoiksi, emme olisi vain pettäneet esi-isiemme muistoa, vaan olisimme myös saaneet kirouksen jälkeläistemme toimesta – koska sallimme Venäjän maan hajoamisen.

Vladimir Putin on ottanut itselleen – ilman pienintäkään liioittelua – historiallisen vastuun, päättäen olla jättämättä Ukrainan kysymyksen ratkaisua tuleville sukupolville. Loppujen lopuksi tarve ratkaista se olisi aina Venäjän pääongelma – kahdesta keskeisestä syystä. Ja kansallisen turvallisuuden kysymys, eli anti-Venäjä-aseman ja lännen tukikohdan luominen painostamaan meitä Ukrainasta, on vasta toiseksi tärkein.

Ensimmäinen pysyi aina jakautuneen kansan kompleksina, kansallisen nöyryytyksen kompleksina – kun

venäläinen talo ensin menetti osan perustastaan (Kiova) ja joutui sitten hyväksymään kahden valtion olemassaolon, ei yhden, vaan kahden kansan. Eli joko hylätä historiansa, hyväksyä hullut versiot siitä, että "vain Ukraina on oikea Rus", tai avuttomasti kiristää hampaitaan, muistaen ajat, jolloin "menetimme Ukrainan". Ukrainan palauttaminen, eli sen kääntäminen takaisin Venäjälle, olisi yhä vaikeampaa vuosikymmen vuodelta – venäläisten uudelleenkodeaus, venäläisten poistaminen ja Pienten venäläisten ja ukrainalaisten asettaminen venäläisiä vastaan saisi vauhtia. Ja jos lännen täydellinen geopoliittinen ja sotilaallinen hallinta Ukrainasta vahvistuisi, sen paluu Venäjälle olisi täysin mahdotonta – olisi välttämätöntä taistella sen puolesta Atlantin blokin kanssa

Nyt tämä ongelma on poissa – Ukraina on palannut Venäjälle. Tämä ei tarkoita, että sen valtiollisuus lakkautettaisiin, vaan että se uudelleenjärjestetään, perustetaan

uudelleen ja palautetaan luonnolliseen tilaansa osana Venäjän maailmaa. Millä rajoilla, millä tavalla liitto Venäjän kanssa turvataan (KTQ:n ja Euraasian unionin tai Venäjän ja Valko-Venäjän liittovaltion kautta)? Tämä päätetään sen jälkeen, kun Ukrainan anti-Venäjä-historia on päättynyt. Joka tapauksessa se ajanjakso, jolloin venäläisten kansan jakautuminen on päättymässä.

Ja tästä alkaa tulevan uuden aikakauden toinen ulottuvuus – se koskee Venäjän ja lännen välisiä suhteita. Ei edes Venäjä, vaan Venäjän maailma, eli kolme valtiota, Venäjä, Valko-Venäjä ja Ukraina, toimivat geopoliittisesti kokonaisuutena. Nämä suhteet ovat siirtyneet uuteen vaiheeseen – länsi näkee Venäjän palaavan historiallisille rajoilleen Euroopassa. Ja se kantaa kovaa kaunaa tätä kohtaan, vaikka syvällä sisimmässään sen on myönnettävä itselleen, ettei se olisi voinut olla toisin.

Uskoiko kukaan vanhoissa Euroopan pääkaupungeissa, Pariisissa ja Berliinissä, vakavasti, että Moskova hylkäisi Kiovan? Että venäläiset olisivat ikuisesti jakautunut kansa? Ja samaan aikaan, kun Eurooppa on yhtenäinen, kun saksalaiset ja ranskalaiset eliitit yrittävät ottaa Euroopan integraation hallintaansa anglosakseilta ja yhdistää yhtenäisen Euroopan? On unohdettu, että Euroopan yhdistyminen oli mahdollista vain Saksan yhdistymisen ansiosta, joka tapahtui venäläisen hyväntekeväisyyden kautta (vaikka se ei ollutkaan kovin fiksum). Sitten kohdistaa iskut venäläisiin alueisiin ei ole edes kiittämättömyys, vaan geopoliittista typeryyttä. Länsi kokonaisuutena, ja erityisesti Eurooppa kokonaisuutena, ei ollut voimaa pitää Ukrainaa vaikutuspiirissään, saati ottaa sitä itselleen. Tämän ymmärtämättä jättämiseksi pitäisi olla geopoliittinen hölmö.

Tarkemmin sanottuna oli vain yksi vaihtoehto: lyödä vetoa Venäjän jatkuvaan romahtamiseen, eli Venäjän federaatioon. Mutta se, ettei se toiminut, olisi pitänyt käydä ilmi jo kaksikymmentä vuotta sitten. Ja jo viisitoista vuotta sitten, Putinin puheen jälkeen Münchenissä, jopa kuurot kuulivat – Venäjä on matkalla takaisin."

UKRAINE PRESIDENT

The Countries of the Carpathian Region Have Significant Potential for Cooperation in Defense, Energy, and Transport – The President at Carpathian Economic Forum

19 September 2026 - 00:35

The countries of the Carpathian region have significant potential for cooperation in defense, energy, and transport, which can deliver real economic growth, investment, and jobs. President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy said this during the first Carpathian Economic Forum, which he attended together with President of Romania Nicușor Dan.

The forum brought together nearly 1,400 participants from 25 countries around the world,

including all the countries participating in the Carpathian Initiative. Among them were more than 800 representatives of central governments, regional administrations, and local authorities. Nearly 400 companies from all countries of the Carpathian Eight (C8) represented the business community. The forum's investment portfolio includes 95 projects worth more than €42.5 billion in energy, industry and manufacturing, innovative technologies, transport and logistics, infrastructure and real estate, the agri-food sector, healthcare, and construction materi-

als. Of these, 55 projects worth €8 billion are from Ukraine's Carpathian region.

According to Volodymyr Zelenskyy, this is the first summit of this scale for the region.

"This region has changed a lot during the years of war. What was once seen mainly as a border region has really become an important base for logistics, energy and industry," the President emphasized..

Read more: <https://www.president.gov.ua/en>

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

VIIKON TAIDE-ELÄMYS

Lucas Cranach vanhempi / den äldre / the Elder
1472, Kronach
16.10.1553, Weimar
Nuoren naisen muotokuva, 1525
Kansallislatterian kokoelma / Sinebrychoffin taidemuseo, O. W. Klinckowströmin taidekokoelma
Kuva: Kansallislatteria / Hannu Aaltonen

KOVINA AIKONA

Kertomus Suomen viimeisten nälkävuo-

sien ajoilta
Kirj. KARL A. TAVASTSTJERNA
Suomentanut Juhani Aho
Osa 46

Lehtimaa oli varma siitä, että se on siinä vain häntä katsellakseen, rohkaisi mielensä ja alkoi puhella ensi kerran ilman mitään erityistä syytä.

Lehtimaa kysäisi puheen aluksi, oliko tullut tietoja insinööri Halldénilta, ja neiti Louise punastui. Senhän ymmärsi Lehtimaa hyvin, että nuori tyttö punastuu, kun mies häntä puhuttelee, tarinoi edelleen ja sanoo odottavansa tärkeitä papereita, joita insinööri oli lu-

missähän ne viipyvät nuo paperit.

Neiti Louise punastui yhä enemmän eikä virkkanut mitään.

Silloin rohkaisi Lehtimaa mielensä,

pisti lapionsa maahan ja alkoi puhua kapteeni Thoreldista. Neiti Louisen pitäisi pitää varansa, sillä rikas kapteeni eleli Herrasaaressa sellaista elämää, ettei nuorten tyttöjen tarvitsisi hänestä sen enempää välittää. Lehtimaa oli livahtanut näihin puheisiin aivan itsestään, ilman valmistelua ja seuraten vain omia ajatuksiaan.

Eipä niin, että hän olisi ajatellut neitiä itselleen — eihän toki — sellaisia hullutuksia ei hän ajatellut! — Ei, mutta se oli kapteeni Thoreld, joka oli auttanut Kalle Pihlin saa-

maan torpan ja Annan — ja mistä syistä, se oli helppo ymmärtää, mutta siitä ei hän nyt vielä tahtonut puhua. Oikeastaan hän oli ottanut asian puheeksi insinöörinsä vuoksi, sillä insinööri Halldén oli kymmentä kertaa haus-

kempi ja kauniimpi mies kuin tuo kaljupää kapteeni.

Lehtimaa sanoi sanottavansa kylläkin selvästi, mutta neiti Louise näytti siltä kuin ei olisi mitään ymmärtänyt. Eikä hän tainnut paljoa ymmärtääkään. Se hänet kuitenkin saattoi hämilleen, että Lehtimaa tiesi hänen sisimmät ajatuksensa insinööristä. Ne hän luuli salanneensa niin hyvin, ettei kukaan muu niitä aavistanut kuin August, joka pisti nenänsä joka paikkaan.

Mutta insinöörille hän ei uskaltaisi kirjoittaa, ei ainakaan — vielä! Jos se tulisi ihan tarpeelliseksi, niin hän voisi kysyä lupaa äidiltä ja sitten mahdollisesti tehdä sen.

HUUMORI SATA VUOT- TA SITTE

OLEN KOIRA

Potilas: ”Tohtori, sinun täytyy auttaa minua! Luulen, että olen koira.”

Lääkäri: ”Kuinka kauan olet tuntenut näin?”

Potilas: ”Siitä asti kun olin pentu.”

UTELIAISUUS.

Isä; Mitä sinä teet, Fredrik?

Fredrik; Seison tässä peilin edessä, isä. Halusin todella tietää, miltä näyttäisin, jos olisin kaksonen.

Astronomic picture of the week:

Dueling Dust Dragons (in Space!)

The Fighting Dragons of Ara, formally designated NGC 6188, is an emission nebula located about 4000 light-years away near the edge of a large molecular cloud in the constellation Ara (the Altar). The nebula was given its name for its resemblance to two ‘dragons’ emerging from within the ominous dark dust clouds to face off with one another.

Credit: Dark Energy Survey/DOE/FNAL/DECam/CTIO/NOIRLab/NSF/AURA Image processing: R. Colombari and M. Zamani (NSF’s NOIRLab)

Creative Commons Attribution 4.0 International License

BLOGI-

KIRJOITTAJAT

Kirjoita Waasan Päivälehteen – Et simme bloggajia!

Rakastatko ajatustesi, kokemuksesi tai asiantuntemuksesi jakamista? Waasan Päivälehti etsii intohimoisia kirjoittajia, jotka haluavat luoda mielenkiintoista sisältöä lukijoillemme.

Kirjoitatpa sitten paikallisista uutisista, kulttuurista, elämäntavasta, yrittäjyydestä tai omista kokemuksistasi – äänesi on tervetullut!

Kirjoittaminen *Waasan Päivälehdelle* on loistava tapa saada teksti laajemmin luetuksi, tuustua uusiin ihmisiin ja kehittää luovuuttasi. Aiempaa kokemusta ei tarvita – tärkeintä on into ja ideat! Arvostamme monipuolisia näkökulmia ja uusia ääniä, jotka kuvastavat yhteisömme elinvoimaa.

Kiinnostuitko? Lähetä meille blogi-idea tai pieni näyteteksti, ja julkaisemme tekstisi mielellämme. Tule mukaan tekemään *Waasan Päivälehteä* paikka merkityksellisille keskusteluille ja inspiroiville tarinoille!

Ota yhteyttä sähköpostitse waasanpaivalehti@gmail.com lisätietoja varten. Odotamme innolla kuulevamme sinusta!

Waasan Päivälehti

Moderni sanomalehti, jonka ulkoasu on piirretty 1870-luvun lehdistöstä. Silloin sanomalehdissä oli vain 4-8 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten muutamassa sivussa on paljon luettavaa.

Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansallisarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini ja Monica tekevät osan rutiininomaisesta toimitustyöstä, kuten käännöstyö, korrehtuurin luku ja lyhyen notisien kirjoittaminen. Kaikki teksti on tarkastettu toimittajilla ja toimitus vastaa tekstien sisällöstä.

Waasan Päivälehti on päivälehtityyppinen julkaisu, toistaiseksi se ilmestyy sunnuntaiamuisin. mutta tavoitteenamme on että se jatkossa ilmestyy joka aamu.

Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi.

Päätoimittaja on Hans Björknäs. Lukijoiden kirjoitukset ovat tervetulle!

Lehti on paikallisessa omistuksessa ja tulee sellaisena pysymään.

Toimitus: Waasan Päivälehti, Toimen linja 9 B 36, 00530 Helsinki. Puhelin +358-40-5462455. Ilmoitukset pyydetään lähettämään emaililla jpg-muodossa.

Email: waasanpaivalehti@gmail.com

Lukijoilta

Erittäin mielellämme vastaan lukijoidemme kommentteja. Kommentteja, tarinoita, muistoja, keskustelua, uutisia kotoa. Tämä on luultavasti tämän paperin tärkein osa.

Mutta tilaa on rajoitetusti, joten kirjoita mahdollisimman lyhyesti! Joten lähetä viestit osoitteeseen:

waasanpaivalehti@gmail.com

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hypermodernissa päivälehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisella voi olla PR-arvoa.

waasanpaivalehti@gmail.com

jpg-, tiff- tai png-muodossa. Mainokset pienennetään sitten 46 mm:n sarakkeen leveyteen.

Ota yhteyttä: waasanpaivalehti@gmail.com

EREHDYS.

Naapuri: Teidän pitäisi pitää ikkunaverhonne paremmin kiinni iltasin, herra Täplä. Näin eilen illalla, kuinka Te suutelitte rouvaanne. Täplä : Hahaha ! Erehdys ! En ollut kotona eilen illalla.

TOHVELISANKARI PUHELIMESSA.

— Emma, lääkäri kysyy, kuinka nyt voin. Mitä vastaan ?

LYHYTSANAISIA.

Rouva (uudelle kotiapulaiselle) : Minä en ole monien sanain ystävä. Kun viittaan sormellani, niin se merkitsee: ”tulkaa tänne”. Kotiapulainen: Ja kun minä ravistan päätäni, niin se merkitsee: ”minulla ei ole aikaa”

TYTYTYMÄTÖN MAALARI.

— Ihmiset ovat ihmeellisiä. Jos heille sanoo, että taivaalla on 233,489,563,202,431 tähteä, niin he uskovat heti. Mutta jos minä maalaan penkin ja panen viereen kyltin : ”Vastamaalattu”, niin he eivät usko ennenkuin sormenpäillään koettelevat ja tekevät rumia jälkiä.

SYYSKUUN HOROSKOOPPI 2026

Syyskuun horoskooppi gluteenittomille tähdille

Oinas (21.3.–19.4.)
Ryntäät syyskuuhun kuin tulinen kipinä – suoraan leipäkoria vältellen. Ystävät ihailevat itsekuriasi, vaikka valkosipuli-leipä huutaa houkutusta.

Härkä (20.4.–20.5.)
Kodin ja lohturuokien kutsu on voimakas, mutta sisäinen gourmet löytää iloa uusista gluteenittomista resepteistä. Syyskuun motto: brownies voi yhä muuttaa elämän.

Kaksoset (21.5.–20.6.)
Sosiaalinen kalenteri on täynnä menoja – onneksi hallitset taidon kysyä tarjoilijalta diskreetisti ristikontaminaatiosta. Charmisi ratkaisee kaikki ruokaongelmat.

Rapu (21.6.–22.7.)
Herkkä vatsasi kohtaa herkän sielusi. Tähdet lupaavat runsaasti gluteenittomia herkkuja juuri silloin, kun niitä tarvitset

eniten.

Leijona (23.7.–22.8.)
Kaikkien katseet ruokaillessa. Itseluottamuksella näytät, että gluteenittomuus ei ole rajoite – se on kulinaarinen seikkailu. Suosio taattu.

Neitsyt (23.8.–22.9.)
Tämä on sinun kuukautesi! Organisoititaitosi loistaa: merkitset jauhot, hallitset keittiön ja olet gluteenittomuuden velho. Ystävät pyytävät reseptejasi.

Vaaka (23.9.–22.10.)
Punnitset vaihtoehtoja kauramaitoon ja mantelimaidon välillä – tasapaino on kaikki kaikessa. Ei hätää, molemmat sopivat kekseihisi.

Skorpion (23.10.–21.11.)
Intohimo on teemana – myös gluteenittomassa pastassa. Syyskuu tuo intensiteettiä, mutta muista: kaikki pizzapohjakeskustelut eivät tarvitse terävyyttä.

Jousimies (22.11.–21.12.)
Seikkailut odottavat! Löydät uuden gluteenittoman kahvilan tai reseptin, joka tekee matkustamisesta turvallisempaa.

paa. Optimistisuutesi tarttuu kuin juurikin gluteeniton hapanjuuri.

Kauris (22.12.–19.1.)
Käytännöllinen kuten aina: välipalat mukana laukussa, gluteenittomat keksit autossa. Syyskuu palkitsee ennakoituisi stressittömyillä retkillä.

Vesimies (20.1.–18.2.)
Innovaatio ohjaa ruokavalioitasi. Kikhernepannarit? Kukkakaalipizzapohja? Tähdet taputtavat rohkeille kokeiluille – skeptikotkin pyytävät lisää.

Kalat (19.2.–20.3.)
Unelmoiva syyskuu tuo lohtua keitoista ja turvallisista leipävaihtoehtoista. Luota intuitioosi – se vie sinut kaikkein viihtyisimpiin gluteenittomiin kohtaamisiin.